ANUL V No. 1426

4 PAGINI 3 LEI

Marţi 19 Ianuarie, 1932

Curentul

Director: PAMFIL ŞEICARU

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
STRADA SARINDAR No. 4

Telefon:
Cabinetul directorului 3—7730
Secretariatul şi Provincia 3—1229
Redacţia 3—6439: Ad-ţia 3—7528

ABONAMENTE:
lei 700 pe an; lei 350 pe 6 luni; lei 200 pe 3 luni; pentru Bănci, Instituţiuni şi Administraţii Publice lei 1000 anual; pentru străinătate: lei 1700 pe an; lei 850 pe 6 luni; lei 500 pe 3 luni.

Abonamente încep la 1 şi 15 ale fiecărei luni

Inafara legii

Ultimele revelaţiuni ale delegaţilor români la conferinţa dela Riga, au fost destul de edificatoare. Ele izbutesc în preludiul conferinţei pentru dezarmare, să demascheze intenţiile nemărturisite ale Sovietelor, şi să provoace atenţia în jurul pericolului comunist.

Încă odată se verifică, ceeace am subliniat în mai multe împrejurări, că din citadela dinamitardă a Kremlinului, Stalin a izbutit să construiască un mit, cu toată amploarea psihologică pe care o presupune orice acţiune menită să prăbuşească şi să distrugă, sau să se macine sub propria ei temeritate. După deprecierea planului de revoluţionare a peninsulei balcanice, improvizat de Karl Radek şi încheiat cu asasinarea insurectului Stambulinsky, centrul propagandei comuniste a trecut la Wiena şi concomitent, în extremul orient unde se urmăreau diversiuni perfide în mişcările din India şi Indochina. Când comunismul s'a isbit de pumnul englez, şi naivitatea laburismului a fost spulberată, s'a cultivat cochetăria cu Italia şi implicit cu Vaticanul.

Fugărită din diplomaţie, şi demascată de „Inteligence Service" propaganda sovietică s'a topit în faimoasa reacţiune economică, a dumpingului şi planului quinquenal. Din această frământare dionisiacă a comunismului slav, căci pecetea etnică diferenţiază permanent specificitatea acestei mişcări, s'a infiltrat în lumea burgheză stimulul necesar unei contraofensive. Această contra-ofensivă, pe care nu am văzut-o manifestându-se nicăeri sub o formă concretă, vieţuieşte subteran. In existenţa reală a statului democrat nu găsim nicăeri o definire precisă, o încadrare rigidă şi definitivă a comunismului, socotit sub formă unui delict. Impotriva comunismului, statul democratic se apără aşa cum ştie el: intrebuinţând paliative — întocmai ca şi cum pericolul acestei idei n'ar atinge grav, însăşi existenţa politică şi socială a naţiunii. Ceeace se întâmplă la noi este cu deosebire semnificativ.

Un început de mişcare comunistă există numai în marele centre industriale, şi acolo chiar intensitatea lor este extrem de variabilă. Câţiva deputaţi comunişti, din aceste regiuni, au pătruns în Parlament, dar imediat s'au izbit de pumnul de fier al presei, în special al ziarului nostru, care a reacţionat prompt şi inconciliant. Statul însă, prin organizarea lui cu legi democratice este luat prin surprindere şi găsit complect dezarmat. In naivitatea noastră de mioci care sub-valorificăm pericolul, comunismul este o ideie care poate fi discutată, dar impotriva căruia nimeni nu s'a gândit să oficializeze o atitudine critică sau de negaţie ireductibilă. Discutăm lucrurile teoretic, aşi cum ne-am afla la un seminar de sociologie sau de istoria doctrinelor politice — şi uităm că ideea comunistă în aplicaţiile ei practice, reprezintă de fapt, negaţia statului burghez — adică prăbuşirea lui din temelii prin desfiinţarea tuturor instituţiilor şi implicit a claselor sociale, şi edificarea unui nou aşezământ social, pe care nimeni nu-l poate schiţa mai dinainte. Iată deci, mişcarea comunistă şi tendinţele ei nu pot fi asemuite cu nici o altă mişcare politică: fie ea ţărănistă liberală, conservatoare sau chiar republicană. Toate năzuesc să se realizeze în cadrele actuale ale statului burghez — cu excepţia comunismului — care în orice condiţii s'ar afla, trebuie să fie considerat în totdeauna înafara legii şi împotriva ei.

Comunismul nu poate fi nici o mişcare de idei, pentrucă tehnica modernă a sovietismului înlătură divagaţiile teoretice şi nici o realizare în futurum, pentrucă practica leninismului (ultima metamorfoză a marxismului) înlătură necesitatea evoluţiei sociale şi cată să pune în mişcare oportunismul politic.

Prin urmare, nu poate cineva să fie comunist fără ca în acelaş timp să nu i-a poziţie împotriva Statului burghez, ceeace ne îndeamnă să afirmăm, că ideea comunistă cată să fie trăită, singura justificare a existenţei ei.

Aşa fiind, ne putem întreba: acest raţionament peremptoriu, justifică tolerarea acelora care nutresc idei comuniste în serviciile statului burghez? Fără îndoială, că nu. Prezenţa lor acolo, este o permanentă ameninţare a statului şi nu aşteaptă altceva decât un moment de neatenţie — pentruca prin surprindere, sabotarea să îmbrace forma unei lovituri violente. Aşa au lucrat comuniştii pretutindeni, aşa mărturiseşte Trotzky că a izbutit să realizeze revoluţia din Octombrie 1917 la Petersburg, numai cu o mână de oameni instruiţi, care s'au introdus fără ştirea nimănui în nodurile vitale (tehnice) ale Statului. Intr'o zi, un primar comunist şi spion condamnat — din Basarabia, refuza să trimeată automobilele pompierilor pentru potolirea unei insurecţii comuniste, pretextând că sunt stricate. Am exemplificat cu un fapt, aproape neînsemnat. Extindeţi cadrul şi calculaţi proporţiile şi veţi afla rezultatele practice. Şi încă în aceste rânduri, n'am vorbit nimic despre comunismul salonard, despre comuniştii subvenţionaţi de stat, şi despre acei care se răsfaţă în fruntea multor instituţii. Condiţii reale pentru o mişcare comunistă nu există, dar aflăm în multe locuri o stupidă toleranţă care echivalează cu o sinucidere.

Dacă „burjuii democraţi" şi-ar permite să se insinueze în mecanismul statului sovietic, rămânând aceiaşi oameni de clasă, ar cere prin aceasta condamnarea la moarte. Nu vi se pare că ne luptăm cu morile de vânt şi că subscriem o peroraţie inutilă?...

Nicolae Roşu

Interziceţi lectura în licee...

Privitor la reformele şcolare ale acestui guvern am scris zilele trecute un articol în care verdeaţa cuvintelor noastre a avut darul să irite pe culturagii oficiali ai şcolii româneşti. O scrisoare vestejeşte, neamabil, sinceritatea noastră.

Că anume, nu e vinovat statul pentru anemicile opere care circulă, cu silnicie, prin ghiozdanele supte ale elevilor de liceu... Elevii sunt de vină...

Că bibliotecile şcolilor secundare nu sunt despărechiate şi moarte, cum le credem noi... Ele sunt, (Ah!) organizate!

Că pasă-mi-te e o înghesuială la biblioteci, cum numai la pomană şi la remanierea ministerului mai este!

Cel care semnează jalba inoportună e un animacul guvernamental, un păstrăv al apelor tulburi, şi ca să ne demonstreze că pesimismul nostru faţă de problema şcolară e deplasat, are aerul să ne spună:

— Uite, domnule, bunăoară eu... Eu am învăţat carte în bibilioteca liceului cutare. Halal să-mi fie!... Citeam numai cărţi de idei (Par'că ar fi şi cărţi de miez de pâine!) — Dovadă, că am ajuns cine sunt!...

E un punct de vedere strict guvernamental, şi al oricărui guvern: să mototolească chestia, să se facă a nu pricepe amendamentele celor cari discută o problemă de actualitate. Domnul acesta, foarte fotogenic, trebuie luat de urechi.

Noi am dat exemplu bibliotecilor benevole, înzestrate numai cu opere clasice, elegante şi curate, alcătuite în şcoli pe risc propriu de marea casă de editură „Cartea Românească". N'au dat rezultatele dorite şi aşteptate, fiindcă programa analitică nu prevede nici o destinaţie orelor de repaus ale elevului, şi fiindcă localul bibliotecii, într'un liceu, este mizerabil, rece, prăfuit, neuitat. Elevii dacă vin acolo să citească o fac de silă, de nevoe, sub un imperativ trebue.

O cititoare spirituală, care a trecut prin barajul didactic, şi-i cunoaşte strâmbătatea intelectuală, mă roagă să propun d-lui ministru al instrucţiunii N. Iorga să declare toate cărţile „interzise". Cu începere dela o anume dată, nici un elev să nu mai aibă voe să citească. Lectura strict oprită, cu bătaia. Din ziua aceia, toţi elevii vor începe să citească pe bănci. Toate cărţile, chiar cele mai serioase, vor purta în ele ispita lucrului interzis, şi nivelul intelectual, în şcoli, va creşte.

Dar sub teroare, încă odată, sub despotismul şi controlul dirigintelui clasei, singurul împuternicit să recomande cărţi, niciodată!

Interziceţi traficul cărţilor bune! Declaraţi imorali pe Montaigne, pe Malherbe, pe Descartes, pe Rousseau, pe Bossuet, pe Renan... In câteva luni operile lor vor fi devorate.

Dar cu spionaj în şcoală, cu mijloace subreptice, care fac loc delaţiunei, calomniei, cum oare va fi posibilă o îndreptare?

Romulus Dianu

— Domnule mareşal, eu unul aşi fi de părere să trecem imediat la „violenţele cari repun naţiunea în drepturile ei legitime!"...
— Mai aşteaptă puţin... Poate că se întâmplă minunea la care mă gândesc eu, şi atunci o să fim siliţi să mai exercităm odată pe spinarea naţiunii drepturile violenţei ilegale!...

Intre America şi Europa

Articolul Ducelui, pe cât de senzaţional, pe atât de lucid, a curmat cu bravură tactica de pertractări, vizite, conferinţe, oferte şi contraoferte, sub care de câţiva ani realitatea internaţională e asfixiată în loc să fie scoasă la lumină şi privită în faţă.

Toate planurile, pertractările, cadrilul diplomaţilor şi expertilor între diferite capitale şi Geneva, între Paris şi Washington, Londra şi Washington, Berlin şi Londra, Londra şi Paris, toată această frenezie nomadă, acest internaţionalism ambulatoriu, n'a rezolvat nimic. Şi n'o putea face. Căci nimeni nu rostea răspicat, nici dorinţele, nici soluţiile. Erau numai ne gocieri. Adică precupeţiri. Şi caracteristica tuturor negocierilor, e lupta pentru a câştiga cât mai mult de partea ta marele aliat — timpul — până ce osteneşte fermitatea adversarului.

In haotica destrămare de astăzi însă, timpul nu mai poate fi nimănui aliat. Iluzia aceasta e rămăşiţa unei prejudecăţi moştenite din epoca prorăzboiului — am spune faţă de realităţile de astăzi: „dintr'o epocă preistorică".

Timpul nu poate fi nimănui astăzi un aliat. E un duşman al tuturor. Fiecare zi trecută, e un pas mai aproape, spre abisul rostogolirii finale. Ca să ne fie un aliat, ca să poată tămădui rănile, e nevoie de o lichidare loială a trecutului, de o netezire de drum. O lichidare egală pentru toţi, o netezire de drum egal despicat în viitor pentru toţi.

Orice etapă câştigată în procesul acesta de lichidare, orice zi câştigată (nu pierdută în pertractări pentru soluţii acceptate pe hârtie şi eludate în fapt), orice hotărâre energică până la brutalitate şi răspicată până la temeritate, e cu atât mai bine venită cu cât sparge molcuţa încheere a problemelor de viaţă şi de moarte în şi mai molcuţa tradiţie a întrevederilor amabile unde nu se decide niciodată nimic şi se semnează un protocol.

Aşa cum a pus Mussolini problema, realitatea pe care o trăim cu toţii, europeni şi americani, învingători şi învinşi, abrutizaţi sub apăsarea evenimentelor, a căpătat deodată o perspectivă istorică. A fost ca o lovitură de pumn în fereastră, lăsând să năvălească vântul curat al spaţiilor şi să mă ture atmosfera îmbâcsită, care intoxicând respiraţiile, a sleit şi limpezimea de cugetare a minţilor. E un semnal, un început de desmeticire.

Un alt marş, spre realităţile celevii. Căci nu mai este astăzi la mijloc, o răţuială dela stat la stat, dela creditor la debitor, uşor de lichidat de experţii contabili ai lumii. E la mijloc însuşi destinul civilizaţiei. Destinul în care cu toţii suntem solidari, fiindcă e o moştenire a tuturora — o făclie incredinţată nouă de generaţiile atâtor veacuri, cu misiunea s'o transmitem mai întregită generaţiilor din veacurile ce vin. Orice încercare de a zădărnici acest destin, orice act care ar rupe veriga prezentului dintre trecut şi viitor, e un act de trădare faţă de civilizaţie şi deci faţă de umanitate. Au existat momente de răscruce între două epoci istorice, când li s'au cerut colectivităţilor jertfe mai mari, solidarităţi mai scump plătite, decât tocmelile de zarafi pe-o condică de datornici unde sunt înscrişi, de la mic până la mare, toţi cetăţenii lumii care plătesc vre-un bir direct sau indirect.

Interdependenţa economică, încă vagă şi nearticulată de pe la sfârşitul veacului trecut, a devenit legea de căpetenie a convieţuirii pe planetă. Condiţie de viaţă şi de moarte. Ea dictează astăzi, ea impune norme de viaţă, ea recompensează şi tot ea răzbună.

Statele Unite au învăţat-o aceasta. Cam târziu, dar cu sângele lor.

In superba ei izolare de îndată după războiu, exaltată de amăgirea unei prosperităţi atât de precare, America a săvârşit atunci crima de LES-CIVILIZAŢIE.

Doisprezece ani s'a abţinut dela sfârţâile penibile ale Europei să se refacă şi să-şi deschidă o nouă alvie de viaţă. Nu numai că n'a participat la aceste dureri ale refacerii, că absenţa sa a cântărit greu în soarta Societăţii Naţiunilor, dar încă mai mult, speculând desorganizarea, haosul, sărăcia Europei, a folosit timpul pentru ca prin formidabila şi verţiginoasa prosperitate a economiei, a finanţelor, a comerţului, a agriculturei, să încătuşeze odată pentru totdeauna vechiul continent, să-i menţină în situaţie inferioară şi dependentă — într'un fel de sclavie eternă.

Timpul şi-a luat asupră-şi şi sarcina să dovedească fragilitatea acestei iluzii. Timpul, care pe rând, sub imperiul aceleiaşi legi a interdependenţei economice, a răsturnat la pământ băncile în încetare de plăţi, fabricile cu produse care nu-şi găseau cumpărători, agricultura care nu-şi găsea consumatori pentru grâne.

Căci nu poţi fi bancherul lumii, într'o lume calică. Intr'o lume pe care tu ai calicit-o sau te-ai inversunat s'o menţii în calicie. Hegemonia Americei asupra planetei a durat mai puţin decât durează rozele poetului. Acum i-au rămas spinii. Aceia durează ceva mai mult.

Cezar Petrescu

Citiţi în pagina IV-a:

O importantă şedinţă a conducerii naţional-ţărăniste

O stradă din Odessa în flăcări

Terapeutica sincopei

Am avut de mai multe ori prilejul de a aminti în articolele noastre că toată istoria politică a Germaniei nu este decât o lungă succesiune de prăbuşiri neaşteptate şi de subite splendori, ivite unele dintr'altele cu o ritmică punctualitate. Există naivi cari, nefiind familiarizaţi cu amănuntele trecutului tedesc, îşi închipue că Nemţii au avut dela obârşie monopolul disciplinei şi al organizării metodice: constrângerile acestea, cari nu datează în existenţa Reichului decât din ziua în care asupra rezistenţelor particulariste s'a lăsat cu toată greutatea autoritatea imperială a Hohenzollernilor, sunt însă la Germani şi recente şi dificil suportate. In realitate, oamenii dintre Rhin şi Vistula prezintă sensibilităţi cu incontestabile predilecţiuni pentru regimurile politice informe, cari le oferă un climat moral mult mai favorabil efuziunilor lor autonomiste sau divergente. Este adevărat că există o mentalitate pomeraniană admirabil aclimatată cu metodele de cazarmă edictate pentru toţi locuitorii Reichului din corpul-de-gardă al dinastiei dela Potsdam: dar Pomerania, — acest norocos embrion al Prusiei isbânditoare, nu este decât o mică parcelă din întregul teritoriu german, astăzi încă despicat în sectoare separatiste, zebrat de frontiere linguistice, şi desbinat în fracţiuni cu puternice antinomii şi divergenţe. In realitate, şi în perspectiva mai vastă a trecutului, viaţa Germanilor apare căznită de cele mai răzleţe potrivnicii, — moştenite dela triburile pe care străvechiul Tacit le semnala contimporanilor ca muncite de nostalgia agresiunii şi de patima prădăciunilor. Anarhica bancrută pe care o invoacă astăzi cancelarul Bruening la cassieria centrală a Reparaţiunilor de război a fost mai puţin premeditată, şi mai puţin metodic organizată decât se spune: ea este rezultanta unei ancestrale înclinări etnice, acceptate docil de o naţiune care nu resimte prea imperios necesităţile de ordine şi de clasic echilibru ale noroadelor mediteraniene.

Este poate o calitate naţională suplimentară, extrem de oportună în vremurile de dificultăţi internaţionale, ca cele de astăzi: adevărat rămâne însă că Germanul se simte foarte la largul său în atmosfera de inconsistenţă şi de fermentaţiune, care-i slobozeşte înalterabilele miasme aduse din singurătăţile mlaştinilor mazuriene sau din pustiurile nemărginirii asiatice. Şi tot atât de cert este că, după o epocă de durabilă mizerie, Germanul găseşte întotdeauna în fundul sufletului său impulsiv destule rezerve de optimism spre a porni din nou cu avânt la muncă, renăscând din cenuşa în care s'a mistuit ca şi pasărea legendară. O catastrofă, — şi pe urmă o rapidă ascensiune: un pas la dreapta, un pas la stânga... Cadenţa aceasta oscilatorie, conservată prin datină în viaţa poporului german, este pe cale de a fi astăzi impusă şi lumii întregi, care în clipa în care a luat în posesiune drepturile ei de hipotecă asupra Reichului nu a înţeles că în viitor Reichul o va poseda în realitate pe ea, impunând regula jocului dela Berlinul promovat la rangul de focar al dificultăţilor mondiale.

Din ziua în care echilibrul bugetar al celor mai multe state europene a fost subordonat prestaţiunilor germane, destinele acestor state au acceptat să se lase prinse într'un streang, al cărui capăt putea fi la discreţiune strâns sau lărgit de conducătorii Reichului. Astăzi, streangul este strâns cu energie, — şi toate ţările udă. Cu sau fără voie, naţiunile europene sunt constrânse să adopte metoda de viaţă oscilatorie a agregatului german: după o isbânditoare splendoare, o brutală sincopă. Pentru moment, Germania a solidarizat la deliciile sincopei pe toate celelalte neamuri ale lumii. Şi năvodul a fost atât de inextricabil încâlcit, încât nici un Stat nu-şi mai poate redobândi libertatea de mişcare fără a restitui în acelaş timp Germaniei autonomia de manevră, şi poate de agresiune.

Ion Dimitrescu

„Mărgele de Măceş"

Sub egida acestei modeste podoabe, îşi prezintă Marta Rădulescu — „tânăra debutantă", de acum câteva luni — cel de al doilea volum de schiţe, pe care îl dăruieşte literaturii româneşti.

Dar pesemne că tot adevărat este că modestia răsplăteşte pe cei ce practică anacronica ei virtutel Căci, pe sub „Mărgelele de Măceş", autoarea volumului de schiţe „Clasa VII A" pătrunde în sanctuarul antologiei, cu aceeaşi uşurinţă cu care suratele ei învingeau dificultăţile unui pas de „rumba"

A releva însuşirile rari ale acestor „impresii de vacanţă", pe care „Scrisul Românesc" — inimosul institut de editură din Craiova — şi-a luat însărcinarea să le împărtăşească marelui public, nu mai conferă, unui recenzent onest, meritul curajului.

Vezi că, între primul şi al doilea volum, tânăra autoare — la propriu, nu la figurat — a realizat un record: acela al epuizării unei ediţii, în interval de câteva luni.

Marta Rădulescu *se poate lipsi, astăzi, de bunăvoinţa pe care — într'un fel sau într'altul — cei mai mulţi dintre autori o solicită criticei literare. Cu „Mărgele de Măceş" ea înfruntă, bărbăteşte, furcile caudine ale neincrederii pe care o provoacă un nume încă necunoscut şi are aerul a zice, cu o ironică reverenţă:*

— Asta sunt! Atâta am simţit şi atâta am putut reda, din ceiace am simţit...

Iar ceiace a isbutit să ne redea autoarea „Mărgelelor de Măceş" e, fără exagerare, ENORM.

Nu mai e fetiţa talentată care îşi proiectează, prin lentila inimitabilă a nevinovăţiei, inerentă vârstei sale, impresiile ei de „şcolăriţă" pe ecranul insaţiabil al publicităţii.

In „Mărgele de Măceş" tânăra literată dela Cluj, dă grai fiinţelor necuvântătoare — câini, pisici şi paseri de tot felul — însuşindu-şi intru câtva, atributele Creaţiunii.

Cei cari, după îndemnul meu, vor ceti „Mărgele de Măceş" de Marta Rădulescu îmi vor fi de două ori recunoscători: de a-i fi îndemnat la o lectură nebănuit de plăcută şi de a le fi dat prilejul să verifice, în practică, faimosul vers al lui Corneille: „Valoarea nu atârnă de numărul anilor".

Cât pentru mine, mulţumirea de a vedea realizată, în atât de scurt timp, profeţia ce mi-am permis a face, altă dată, asupra apariţiei acestei „stele de prima mărime, pe firmamentul literaturii române", îmi este deştulă răsplată.

Grigore Patriciu

Alba ştrengăriţă...

de N. N. TONITZA

...gemandura nu-şi mai contenişte vaietul ei de moarte!... Marea urlă de trei zile şi trei nopţi, nene dragă, şi vântul parcă a înebunit: bufneşte în uşa bucătăriei de s'o smulgă din ţâţâni şi-mi aruncă în geamuri nămeţi de zăpadă, că nu se mai zăreşte nimic afară, nici chiar becul electric din uliţă. *Chilipir, Azor* şi *Hera* s'au aciuat de cu vreme în cuşca lor de lângă poartă şi schiaună acolo înfundat şi jalnic — ca de pe alte tărâmuri. Coniţa Irina s'a culcat cu Ilincuţa, de cum s'a înserat, că era fetiţa spăimântată de vijelia de-afară şi plângea într'una cu pumnişorii la gură. Numai în odaia duduiei Foiţa se mai bănuieşte o ţâră de lumină. Se vede că citeşte în vre-o carte, ori împleteşte la croşetă, ori mai scrie vre-un cântec. Eu, după ce mi-am spălat vasele şi mi-am mai diretricat prin bucătărie, am dat să mă culc, dar n'am putut aţipi de grozăvia furtunii. Mi-i frică şi mie, căci niciodată ca în noaptea asta n'a fost aşa prăpăd. Domnul comandant a plecat de ieri seară, cu „PRINCIPESA" lui, la Constantinopol. ...Cum o răzbi până acolo, numai unul Dumnezeu ştie! Că toţi marinarii vapoarelor mari, străine, îşi făceau cruce, văzând cum i se mistuie vaporaşul la eşirea din port, în răscoala mugitoare a apelor şi în întunericul acela mare. Amarnică viaţă, nene dragă, slujba asta în necontenită luptă cu clocotele vrăjmaşe ale adâncurilor! — şi cumplite zilele şi nopţile celor ce rămân acasă, aşteptând, cu sufletul la gură, pe ai lor,... pe cei plecaţi să înfrunte, cu voie sau fără voie, mâniile firii, năpraznice. Deaceea, pe semne, coniţa Irina se face din zi în zi mai mititică, mai firavă şi mai plăpândă — iar sub ochi îi se adânceşte floarea tristă, liliachie, a veghelor fără de număr. Acum, chipurile, nu e aşa de singură de când a venit dela Bucureşti sora coniţei, duduia Foiţa. Îi mai ţine de urât în lipsa d-lui comandant, că face fel de fel de ghiduşii, care de care mai năstrupnice — deavalma cu Ilincuţa. Duduia Foiţa — (n'o chiamă Foiţa, ci Florica, dar aici în casă o strigă toţi Foiţa — şi eu tot aşa m'am deprins să-i zic) — e naşa Ilincuţii, că ea a botezat-o şi i-a pus nume Ilincuţa, fiindcă fata s'a fost născut în ziua Sfântului Ilie. Ilincuţa merge pe doi ani şi seamănă leit cu domnu comandant: umblă prin odăi crăcănat — ca un marinar pe corabie şi vrea să fie ascultată de toţi. Spune *na* şi când îţi dă ceva şi când ţi-l cere îndărăt, iar la orice lucru de îmbrăcăminte, (fie galoşi, palton, pantalonaşi sau pălărie), ea zice *„papuci"*. Când trece dintr'o odaie în alta şi pune mâna pe uşă s'o împingă, îşi ţipă singură: *mâna!* — (adică: fereşte să nu-ţi prinzi degetele în uşă!) — şi numai după aceia trece mai departe. Şi e neastâmpărată foc! Se bagă prin dulapuri, pe sub paturi, prin toate colţurile cerceteză, să găsească cutiile cu ţigări ale domnişoarei Foiţa — ca să le hăcuiască între degete, până nu se mai alege nici praful de ele. Intr'o zi, când a venit în vizită domnul pictor care zugrăveşte biserica cea nouă de lângă noi, Ilincuţa a făcut-o chiar de râs pe coniţa Irina. Cum stătea domnul comandant cu coniţa şi cu domnu pictor de vorbă — (că tocmai domnul pictor se minuna ce copil cuminte şi frumuşel e Ilincuţa) — hop... se deschide uşa de alături şi Ilincuţa năvăleşte între ei cu oala ei de noapte în mână — drept la coniţa Irina, care s'a făcut albă ca varul de ruşine. Dar domnu comandant şi cu domnu pictor au râs, de isprava asta a Ilincuţii, până n'au mai putut. Coniţa Irina ţine tare mult la Ilincuţa, dar domnu comandant parcă şi mai mult. Se prăpădeşte după ea. Poate unde e mereu pe mare şi o vede mai rar. Deaceia gândesc eu, câteodată: ce s'o fi petrecând oare în sufletul lui, acolo, departe de casă, de coniţa Irina şi de Ilincuţa — singur, în zbucium de moarte cu prăpădul talazurilor?

. . . . . .

Gemandura şi-a înteţit vaietul... Oh, nene dragă!... dacă ai şti tu ce

(Continuare în pag. II-a)

MICA PUBLICITATE

Anunciurile se primesc la Administrația ziarului Str. Sărindar 4, dela orele 8-13, 15-20

Telefon 375 28

Cereri de serviciu
1 Leu cuvântul

NUMAI bomboanele methamol „Egger" vindecă tusea și răgușeala. Cutia 15 lei. 30003

FARMACISTA licențiată, caută post pretenții modeste. Marinescu, Mihai Vodă 35. 24694

O FEMEIE unguroaică, fără bărbat, caută loc la toate, unde se vorbește ungurește. Adresa: Str. Labirint nr. 151. 7906

Oferte de serviciu
1 Leu cuvântul

FAMILIE cu copii caută femeie serioasă ajutor în casă la toate să cunoască franceza sau germana, pretențiuni modeste. Polonă 104. 24143

ABONAMENT C. F. R. posedând avocat, caută firme importante executări provincie, ziar sub „Abonament". 24163

Vânzări și Cumpărări
1 Leu cuvântul

LEMNE uscate 750 mia tăiate transportate vinde Vaselor 29 (prin Moșilor) Telefon 236-19. 24132

CHILIPIR vând casă 200 m. p. 5 camere, puț american, poziție bună pentru prăvălie prețul 120.000 cu înlesniri de plată. Adresați calea Rahovei 151 în curte. Etaj III ușa 4 dreapta. Scara A. 24124

Tablouri
splendide, picturi cunoscuți cu reputație vând cu prețuri extrem de reduse mai convenabil ca ori unde, colecție mare sursa cea mai eftină vizitați spre convingere. Vizibil zilnic numai între 2—4. Duminica și sărbători toată ziua Str. Turturele 3 (prin Labirint). Tramvai elec. 18 (st. Tabacu).

Inchirieri
1 Leu cuvântul

DE INCHIRIAT 4 camere, bucătărie, baie instalată, apă, lumină electrică. Popa Nan 158. 28.000

ANTREU, dormitor, bucătărie, parter stradă, închiriază mobilat doamnă singură la pereche sau doamne. Grigore Alexandrescu No. 51. 24089

INTELECTUAL prezentabil de bune condiții, caută cameră mobilată, la doamnă singură, aceleaș condiții. Ziar Moțu. 24200

CALEA VICTORIEI 199 corpul D. etaj I închiriez cameră mobilată pentru 1—2 persoane eventual pensiune. 24256

INCHIRIEZ cămăruță curat mobilată la etaj I unei funcționare str. Constantin Moroiu 14 prin Antim. 24255

PENSIONAR, persoană distinsă caută cameră mobilată cu pensiune, intrare separată, parter, preferință la văduvă. Indicați prețul. Răspuns la ziar sub: Delafar. 21753

PENSIUNI
Un leu cuvântul

ATENȚIE pensiune completă studen te 2500 lunar str. Ecaterina Teodoroiu 11. 24243

DIVERSE
Un leu cuvântul

DANTURI aur și diferite obiecte aur cumpără Aurum, Moșilor 50. 23973

DOAMNELOR, DOMNILOR! Părul cărunt îmbătrânește, recapătă culoarea avută: intrebuințați regeneratorul „Ideal" flaconul 80 lei. Laboratorul „Nico" Timișoara Piața Plevnei. 26000

GRATIS primiți îndrumarea frumuseței, capului, corpului. Scriți: Laboratorul „Nico" Timișoara Piața Plevnei. 26000

DOAMNELOR, încercați adevăratele specialități de înfrumusețare de „Beauté", Savon 25, crema 25, pudra 20—50 lei. Laboratorul Nico Timișoara Piața Plevnei. 26000

Corespondențe
1 Leu cuvântul

CONTABILITATEA COMERCIANȚILOR BILANȚURI ȘI ORICE LUCRĂRI IMPORTANTE G. MIGOL CONTABIL AUTORIZAT STRADA 13 SEPTEMBRIE N.

LECȚIUNI - MEDITAȚII
1 leu cuvântul

STUDENT meditează greaca, latina, franceza, etc., pentru bani, gazdă, masă. Ziar subt „Clasic". 24219

PROFESOARA pian predă 30 lei ora Victoriei 190 corpul D. etaj. I. 24256

Alba ștrengăriță...

(Continuare din pag. I-a)

înfricoșător e vaietul aista, care e parcă plânsetul laolaltă a milioane de făpturi omenești, cerând ajutor din gheena fără funduri a vâltorilor...! Și uraganul trece peste casa noastră, tot mai furios și mai răzbunator — să ne îngroape. Groaznică a fost vremea iarna trecută, — dar parcă tot mai năprasnică e de data asta. Țin minte că astă iarnă plecase tot așa „PRINCIPESA" pe furtună și, peste câte-va zile, când trebuia să se întoarcă, ne-am dus cu toții în port — unde era adunat tot târgul — să vedem cum va putea trage la mal. Am așteptat noi multe ceasuri acolo pe cheiu, în zloată și frig—dar „PRINCIPESA" n'a venit și nici un alt vapor sau corabie străină. Marea se rostogolea urlătoare, negura se lăsa din ce în ce mai groasă peste nemărginirea turbată și peste port — și oamenii începură să plece, unul câte unul, spre târgul, intrat de mult în noapte. Din umerii lor încovoiați și din șoaptele lor pricepui că „PRINCIPESA" nu se mai întoarce. Conița Irina a mai rămas încă multă vreme pe cheiu, cu ochii înfipți în bezna și cu urechea ațintită la răgetele rele ale mării — și ar fi rămas poate mult și bine, așa, dacă niște soldați sau marinari, de caraulă, n'ar fi trezit-o din încremenirea ei, s'o întrebe ce caută la ceasul și pe uraganul acela în port. Le-a răspuns că așteaptă sosirea „PRINCIPESEI". Oamenii îngăimară ceva în întuneric și înțeleserăm apoi din vorbele lor că „PRINCIPESA" nu mai vine dacă n'a sosit până la ora aceia.. Nu știu dacă conița Irina a țipat atunci sau numai a șoptit, dar am auzit în noaptea aceia grozavă un strigăt de credință și de nădejde, care parecă se înălță, deodată, din neguri, din pieptul coniței, din urletele valurilor și din străfunduri de ape lacome: „Mâne!... mâine! — mâine sosește!.."

Cum am ajuns acasă, nu știu. Țin minte numai că am intrat în casă și am găsit pe duduia Fonța plângând peste leagănul Ilincuței. Cuconița a grijit candelele dela icoane, a îngenunchiat înaintea lor cu mâinile împreunate spre Maica Precista — cu m'am dus să mă culc—și a doua zi dimineața când am intrat în odaie să ațâț focul, conița tot acolo era, sup icoane — numai Ilincuța pe jumătate înălțată în leagăn, bătea din palme și țipa voioasă spre mine: *„ta!... ta!... ta!..."*

Afară gemandura se văieta îndelung și încă mai jalnic ca în ajun. Crivățul spulbera nămeții, izbindu-i cu zgomot mare în geamuri și uși. Marea urla, urla mereu ca o uriașă fiară turbată.

Peste zi am răzbit iarăși amândouă spre port. Acolo aflarăm că trei vapoare și nu știu câte corăbii s'au scufundat în Marea Neagră. Telegrame venite din porturile turcești, grecești și italiene, vesteau că nici un vas străin, n'a îndrăznit să plece în timpul ultimelor zile, spre Constanța. Incotoșmăniți în blănuri, mantale ori șaluri groase, bărbați și femei boceau dealungul cheiului cu ochii pierduți în larg. Dar în larg nimic, nimic, de cât perdeaua, nepătrunsă de negură și în dosul ei, iadul clocotitor al apelor furioase.

Deodată însă, conița Irina mă strânse de braț și'mi arătă cu mâna întinsă o sclipire ca de pescăruș, colo, departe — în iuresul de neguri și valuri mugitoare: — „PRINCIPESA !..."

Așchia de lumină albă se stinse, ca topită în fierberea neagră a talazurilor — apoi se ivi iarăși, sprintenă și zâmbitoare, ca să se mistuiască din nou în beznele urlătoarei.

Conița Irina sta mereu cu trupul și mâinile întinse spre semnul acela — pentru mine nestatornic, ca o nălucire — și ochii ei, măriți peste măsură de spaimă și nădejde laolaltă, erau înfricoșători.

. . . .

După câte-va ceasuri de luptă desperată cu dârjenia vâltorilor năprasnice,... „PRINCIPESA" intră în port ca o ștrengăriță albă, dănțăluind nevinovată...

In săptămâna acela — (spuneau marinarii străini) — nici un vapor, — afară de „PRINCIPESA" — n'a îndrăznit să înfrunte urgiile Mării Negre.

. . . .

N. N. Tonitza

Depresiunea economică, astăzi și în trecut

Conferința d-lui I. Răducanu la Fundația Regele Carol I

Ciclul de conferințe organizat de *Institutul Social Român* pentru anul acesta privitor la „Influența depresiunei economice mondiale în România" a fost inaugurat ieri printr'o interesantă conferință a d-lui I. Răducanu, fost ministru și rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale. In fața unui auditoriu foarte numeros și ales, conferențiarul a făcut o analiză sugestivă, a stărilor economice denumite crize și depresiuni, deosebindu-le între ele și relicfând aparițiile lor ciclice, precum și elementele lor constitutive. Un ciclu economic se caracterizează prin trei faze: una de ascensiune sau prosperitate, care duce la o supraproducție ce determină la rândul său o prăbușire a prețurilor, semnul și începutul celei de a doua faze de criză, ale cărei efecte sunt: *economice* — micșorarea producției și consumarea capitalului productiv, — *sociale* — nașterea și întinderea șomajului — și *morale* — o neurastenie colectivă din cele mai primejdioase; în fine ultima fază, aceia a *depresiunei*, care este un fenomen natural al economiei libere capitaliste și care constă într'o adaptare a organismului social la dezechilibrul de forțe produs de criză prin predominarea spiritelor practice, cuminți și organizatoare.

Crizele economice ca și urmările lor imediate de depresiune pot fi: locale, regionale, naționale și internaționale sau mondiale și variază în intensitate, natură și durată.

Azi și în trecut

Examinând comparativ depresiunea de astăzi și cele din trecut, d. Răducanu a stabilit următoarele diferențieri: din punct de vedere al dimensiunei, cele trecute erau locale sau regionale, exemplu cea dintre 1825—1850 ca și cea dintre 1875—1895, pe când cea actuală e generală și mondială; din punctul de vedere al duratei cele din trecut erau scurte, celei de azi reputându-i-se prevedea încă sfârșitul; din punctul de vedere al intensității cele din trecut erau mult mai slabe față de actuala care e profundă și foarte puternică; în sfârșit în ceeace privește natura și conținutul lor, variația valorii bunurilor de producție și consumație scade mult mai puțin azi decât în trecut. De altfel această ultimă caracteristică este în strânsă legătură cu faptul că azi nu mai trăim într'o epocă de economie liberă, ci într'una de capitalism organizat, un început al economiei dirijate.

Cauzele crizelor economice

Cauzele principale ale tuturor crizelor și depresiunilor economice sunt: *supraproducția agricolă, supraproducția industrială și suprainvestirea* însoțită de o raționalizare excesivă, mai ales de economiștii cari dau rețete și de oamenii politici, a fost și este *negarea* realităților economice.

Depresiunea economică de azi, a observat în concluzie d. Răducanu, este o răspântie pentru viața economică mondială și deci a fiecărei țări și poate însemna sfârșitul capitalismului dacă nu ne păstrăm sângele rece și optimismul.

Ca ilustrare, conferențiarul a dat la sfârșit, în proecțiuni luminoase foarte instructive o serie de tablouri statistice și diagrame privitoare la variația prețurilor, la repartiția aurului, la șomaj, etc.

Conferința viitoare va avea loc Duminică 24 Ianuarie, când va vorbi d. *M. Manoilescu* despre *„Politica economică a României și depresiunea mondială"*.

„CURENTUL" SPORTIV

Patinaj

Concursurile de eri

Sportul Studențesc învinge Dacia la hokei cu 2-0

Pe patinoiru Icel mare din Cișmigiu au avut loc eri dimineață concursurile de patinaj organizate de revista Ilustrațiunea Română cu concursul Federației de sporturi de iarnă.

Un mare număr de spectatori au urmărit depe malurile lacului înghețat, desfășurarea probelor, cari au fost deosebit de interesante.

Au impresionat săriturile curagioase ale d-lor Stoenescu și Mircea Niculescu-Mingel, foot-ball-istul Sportului Studențesc, plăcând mult demonstrația cuplului d-na Twicek-d. Eisenbeisser, internaționalul foot-ball-ist din Cernăuți care a executat figuri artistice.

Deasemeni probele de viteză au întrunit un impozant număr de participanți cari au luat plecarea în cursele de 350 m. (copii) și 700 m. (juniori-seniori).

Matchul de hokey pe gheață, deși disputat între două echipe începătoare, a suscitat totuși suficient interes prin ardoarea cu care a fost disputat, în joc fiind o cupă care a revenit Sportului Studențesc.

Rezultatele technice

350 m. viteză (fetițe): Doina Ram bella, Coletta Missir, Marieta Bercovici.

350 m. viteză (băeți): Ion Costescu, Bonifaciu Pasconie, Albert Carasso.

750 m. viteză (juniori): Anton De nascos, Petruș Iliescu, Gneorghe Paveleanu.

750 m. viteză (seniori): Paul Anastasiu, câștigător pentru a treia oară, consecutiv, al acestei probe; Scarlat Sari, Constantin Popescu.

3500 m. fond (seniori): Paul Anastasiu, Constantin Popescu, Scarlat Sari.

Concursul de patinaj artistic

Domni: Ș[illegible] Dumitrescu, Cornel Dumitriu, Leibovici.

Perechi: d-na Twicek-d. Eeisenbeisser.

Sărituri: Constantin Stoenescu, Mircea Niculescu-Mingel.

A urmat matchul de hokey în care, universitarii fiind mai deciși, au învins cu 2—0, cucerind trofeul pus în joc de organizatori.

Rezultatele de eri

In țară

TIMIȘOARA

Banatul—Electrica 1—0

A marcat Chiroi I în min. 50 din repriza II-a.

Chinezul II—Chinezul I 4—2

In străinătate

PARIS

Cart. III, Sabaria (comb.). — Repr. Paris 5—1

ANGLIA

Arsenal—Birmingham	3—0
Ostrov Villa—Liverpool	6—1
Westbromwich Albion — Blackpool	2—1
Shefield Wednesday—Balton Wanderers	4—2
Fveiton—Sunderland	4—2
Hudoersfielo—Clelsea	2—1
Manchester City—Leiclester	5—1
Newcastle United—Grimski Town	2—0
Sheffielo—Derby County	3—1

SCOȚIA

Quens Park—St. Mirren	4—1
Celtic—Falkirk	3—2
Clyde- Aberdeen	4—0
Sundee United—Morton	4—1

Sporturi de iarnă

In campionatele de patinaj artistic disputate la Paris, s'au înregistrat următorii campioni:

Simplu domni: Schaeffer (Austria).
Simplu doamne: Sonja—Henie.
Dublu domni: Brunet I—Brunet II.
Dublu doamne: Orgonista—Salay (Ungaria).

Magazin intern

CU toate că li s'a interzis să plece cu C. A. O. în Franța, jucătorii Burgher și Ciolac au trecut clandestin granița cu un automobil, împreună cu un suporter al orădenilor, un anume Vogel.

Ciolac a declarat că va rămâne în Franța împreună cu Bodola.

*

RIPENSIA va juca primul match din turneul său în Italia, la 31 Ianuarie în Milano.

Garnitura profesională va fi întărită cu arădeanul Allen.

*

ZIARUL „Vestul" din Timișoara al cărui director e d. Liviu Iuga, pe care-l știam foarte bun prieten cu d-nii Luchide și Beilis publică în numărul de Sâmbătă un articol senzațional, în care tanderul Oluc-lis, e violent atacat în legătură cu turneul clubului C. A. O.

Comemorarea lui Anton Pann

Eri, Duminecă dimineața, fiind prăznuirea cuviosului Antoniu cel Mare, la biserica Lucaci din Capitală s'a oficiat un parastas pentru pomenirea lui Anton Pann.

Parastasul a fost orânduit de către societatea cântăreților bisericești din România, al căror premergător și fruntaș a fost Anton Pann și a fost aleasă biserica Lucaci de oarece aci el a servit multă vreme, în preajma bisericei își are un monument, iar văduva lui a lăsat acestui sfânt locaș căsuța unde a trăit cel care l-a făcut nemuritor pe Nastratin Hogea.

Slujba religioasă a fost oficiată de preoții C. Moldovan, Costea, Gr. Oancea și diaconul Pistol.

Răspunsurile au fost date de corul societății de cântăreți.

Au rostit cuvântări părintele *C. Moldovanu* care a adus binecuvântarea I. P. S. S. Patriahul dr. Miron Cristea, și cuvânt de mulțumire ostenitorilor pentru pomenire, apoi d. prof. *Popescu-Pasărea*, președintele societății cântăreților, care a arătat viața lui Anton Pann și a lui Macarie Ieromonahul portarul Mitropoliei, amândoi meșteri dascăli de cântare bisericească românească.

D. prof. *Gh. Ghibănescu* dela Iași, a pus în lumină figura lui D. Suceveanu cântăreț de strană, contimporan și următor în sfaturi al lui Veniamin Costache mitropolitul.

Suceveanu în Moldova, Anton Pann și Macarie Ieromonahul în Muntenia, au fost ctitorii muzicei bisericești românești.

Pomenirea lor e o faptă de laudă pentru societatea cântăreților bisericești.

La orele 12 slujba și cuvântările s'au terminat.

Carnetul zilei

CALENDAR

Luni, 18 Ianuarie 1932

ORT.: S-ții Atanasie și Ciril, patriarhii Constantinopolului și Alexandriei.
CAT.: Lanțul Sf. Ap. Petru (C. de St. Pierre).
ISR.: 10 Șevat 5692.
MUS.: 9 Ramazan 1350.

TEATRE

OPERA ROMANA: Relache.
NAȚIONAL, ora 8,30 seara: „Comedia încurcăturilor" și „Căsătoria silită".
REGINA MARIA, ora 9 seara: „Moartea în vacanță".
VENTURA, ora 9 seara: „Cămila trece prin urechile acului".
MAJESTIC, ora 9,15 seara: „Ca 'n vremuri bune".
ALHAMBRA: „Alhambra petrece".

CINEMATOGRAFE

CAPITOL: „Pe unde curge Volga" cu John Boles și Lupe Velez, film vorbit și cântat în germană.
TRIANON: „Sanssouci" cu Renatte Mueller, Otto Gebuhr și Raoul Aslan.
SELECT: „Alb și negru" cu Raimu, Baron fils, Irene Wells, Paulig și Suzanne Dantés.
REGAL: „Congresul dansează" cu Lilian Harvey, Willy Fritsch, Conrad Veidt și Lil Dagover.
RIO: „Ben Hur" cu Ramon Novarro.
VOX: „Cimarron" cu Richard Dix.
ROXY: „Pe unde curge Volga" cu Lupe Velez și John Boles, film vorbit și cântat în limba germană.
FEMINA: „Dolly macht Karriere", cu Dolly Haas, Oskar Karlweiss, Alfred Abel, Curt Geron.
BULEVARD PALACE: Harry Piel în „Regele Boxeurilor" (Boby geht los) cu Anny Makhart.
FORUM: „Enigma" cu Hans Stuwe și Gerda Maurus.
OMNIA: „Spioana din Gibraltar" cu Marion Lessing, Mona Maris și George O'Brien.
LIDO: „Monte Carlo sub bombe" cu Hans Albers, Anna Sten și Heinz Ruhmann.
A.R.P.A. EPISCOPIEI: „Viena, orașul melodiei" cu Igo Sim, Paul Morgan, Siegfried Arno și Greta Natzel, etc.
A.R.P.A. FRANKLIN: „Fetița price-pută" cu Collen Moore și Antonio Moreno.
TERRA: Premieră Gary Cooper, Richard Arlen, Mary Brian în „Spânzurătorile din Pampas", o complectare. Trupa de reviste Lică Rădulescu.
MARNA: „Hoața de nevastă-mea" și revista „Grof-Sandi-Huși" și Lizica Petrescu.
VOLTA BUZEȘTI: „Domnișoara ofițer" (Lieber komando) cu Dolly Haas și Gustav Froelich, jurnal și comedie.
ROMA: „Aventurierul blestemat" cu Barbara la Marr și „Pentru cinste și dreptate".
DICHIU: „Malec Casanova" și câinele Rin-Tin-Tin.
SPLENDID: „Congresul dansează" și jurnal de actualități.
AMERICAN: „Mona Lisa" cu Willy Forst, și Stan și Bran condamnați la 3 ani.
LIRA: „Dirijabilul" în versiune germană cu Jack Holt și Ralph Grovei. Jurnal.
TOMIS: „M'zelle Nitouche" cu Anny Ondra, Georg Alexander și Hans Junkerman, Jurnal și complectare
LUCIFER: „Escadrila morții" și „Degradarea maiorului Vărzaru".
RAHOVA: „Melodia Slavei" cu Szocke Szakal, Magda Sonia, Jean Feher și Jan Cveian și „Spaima garnizoanei" cu Felix Bressart.
CERCUL SUBOFIȚERILOR: „Amanta legitimă" și o comedie.
ILEANA-Obor: „Săracul" și „Insula vapoarelor pierdute".
LEONARD: „Prăpastia de aur" cu Liane Haid și o comedie.
MACEDONIA-TEI: Fred Thomson, Stan și Bran la Cabaret. Degradarea Maiorului Vărzaru.
FILANTROPIA: „Copiii nimănui" cu Xenia Desni, Willy Forst și Olga Tschechova și o comedie.
BARCELONA: „Vulturul munților" cu Tom Mix și „Tigresa roșie" cu Monte Blue și Rin-Tin-Tin.

In jurul fraudelor dela Banca Comercială din Buzău

BUZAU, 15. — Am relatat în numărul trecut desbaterile de Sâmbătă dimineață, dela tribunalul Buzău, în legătură cu judecarea confirmării mandatului de arestare al directorului Băncii Comerciale, N. T. Atanasiu.

In urma unei scurte deliberări, completul de judecată a confirmat mandatul.

Baloane de săpun

Răsbunarea lui Conu Vasilică

Se zice că „răzbunarea" trebue s'o mănânci rece. (Cu alte cuvinte, să lași să treacă un timp oarecare, între răul ce ți s'a făcut și acela pe care tu însuți vrei să-l faci inamicului tău).

Consecvent cu acest principiu, d. Vasilică Kotropenski *a așteptat o săptămână întreagă, înainte de a mai călca în „frizeria" lui* Fănică Eremia *care, abuzând de nehotărârea clientului său — nu știa dacă trebue să-i aranjeze cărarea în dreapta sau la mijloc — îl convinsese să se radă în cap.*

După o săptămână a intrat, iar, la „Briciul de Aur":

— *Bună ziua:...*

— *Salut, poftiți coane* Vasilică... *Apoi, către lucrătorul care se repezise să servească pe clientul nou-sosit:*

— *Vezi-ți de treabă,* Costică. *Pe d.* Vasilică *îl servesc eu, personal...*

Atâta aștepta și Conul Vasilică. *Se așează pe scaun, își lăsă capul pe spate și, cu cel mai nevinovat aer, începu să-și exploreze buzunarele dela vestă, scoțând la iveală o foiță de hârtie, de culoare cărămizie, îndoită în patru.*

— *Ce-i aia, coane* Vasilică?... *întrebă* Fănică, *intrigat*

— *Niște* bilete *de teatru, pe diseară..*

— Aha, *vă duceți diseară la teatru?....*

— *Adică... de dus, nu mă duc. Nevastă-mea nu prea e bine și tocmai mă gândeam să le dau cuiva, că-i păcat de ele..*

Fănică *se făcu numai zahăr și miere:*

— *De, d-le* Vasilică, *adică... oi face și eu ca ăla din poveste.. știi, vorba ăluia: obraznicul mănâncă praznicul!... Dar nu știu dacă merit — vorba aia — atâta cinste și onoare...*

— *Nu înțeleg... zise* Conul Vasilică, *făcând pe prostul.*

— *Adică... insfârșit... dacă ziceți că tot nu vă duceți, dați-mi-le mie, coane* Vasilică...

— *Păi, ce să faci tu cu două bilete? Că — uite — sunt două „fotoliuri" alăturea...*

— *Am o „damă" pe care o curtez de mult... mărturisi, confidențial, bărbierul. Când o vedea ea c'o duc la teatru, ba încă în „fotoliu", o dau gata...*

— *Bine, măi* Fănică, *la-le și... du-te sănătos!...*

Seara, la teatru:

— Fănică, *îmbrăcat în haină neagră, s'a instalat, în primul rând de bănci, cu „gagica" lui, nepoata unui cârciumar din* Dealul Spirei. *Cortina e aproape să se ridice.*

— *Ce-o să se joace? întreabă duduia. Ai luat „programul"?*

— *Aș, ce ne trebue* program!... *răspunse* Fănică, *cu gândul la „polul" pe care ar fi trebuit să-l arunce în vânt.*

Se aud trei lovituri, în podeaua scenii.

— Aha!... *zise, vesel, bărbierul. Trebue c'o să înceapă, de-acuma....*

Dar în clipa asta, un domn și o cucoană — el în smoking, *ea în „decolteu" — se prezentară în fața lui* Fănică, *însoțiți de* plasator.

— *Da, zise acesta, după ce le verifică biletele. Aveți dreptate. D-voastră aveți numărul 15 și 17. Să vedem ce numere au dumnealor...*

Și adresându-se lui Fănică, *a cărui inimă se făcuse cât un purece:*

— *Biletele d-voastră, vă rog!...*

—*Poftim, d-le!... răspunse, țanțoș, patronul* „Briciului de Aur" *întinzându-i* contra-marca *biletelor date de* Conul Vasilică. *Și, îngroșându-și vocea:*

— *Și, mai întâi, te rog să fii mai politicos cu niște clienți ca noi. Vezi bine că suntem în* fotoliu de orhestra...

— *Mă rog, răspunse plasatorul, nu-i nici o supărare! Să vedem biletele d-voastră...*

Dar cum își aruncă ochii pe ele, isbucni în râs:

— *Sculați-vă, vă rog, și dați locul doamnei și domnului! Sunt locurile dumnealor, în astăseară...*

— *Fănică se îngălbeni, ca o felie de dovleac copt:*

— *Păi bine, dar noi?*

— *D-voastră trebuia să veniți... acuma două săptămâni. Biletele dvs. numai sunt valabile. S'a expirat de mult...*

—*Iar, ca să-i consoleze, în timp ce* Fănică *și „dama" lui eșeau cu coada între picioare:*

— *Eh, se întâmplă și de astea! Cine știe ce măgar și-a bătut joc de d-voastră, fiindcă v'a văzut că sunteți niște oameni mai...* sempli!...

Lui Fănică îi vâjâia capul și i se făcuseră urechile roșii ca postavul, de rușine...

Geer Patrick

RADIO

Luni 18 Ianuarie 1932

394 m. BUCUREȘTI

13: Muzică de orchestră (plăci de gramofon).

13,45: Informațiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării și semnal orar.

14: Muzică vocală (plăci de gramofon).

18: Orchestra radio. Sousa: Marșul prieteniei. Balfe: Uvertur ăla Țiganca. Lumbye: Kroll's Ballklangue, vals. Puccini: Sora Angelica. Ackermans: Soarele a apus (pt. violină și orchestră). Dicker: Parada țiganilor. Intermezzo. Wande Walle: Madrigal.

19: Informațiuni, meteorul și semnal orar.

19,10: Orchestra radio. Urbach: In amintirea lui Beethoven. Lehar: Vals din opereta Dragoste de țigan. Marchetti: Le tambourin. Chopin: Vals Sousa: Manhattan Beach, marș.

20: D. Anton Mocsony, maestru de vânătoare al Curții: Vânătorile regelui Ferdinand.

20,20: D. D. G. Bungescu: Mecanizarea în sprijinul culturii plantelor agricole.

20,40: Muzică românească (plăci de gramofon).

21: D. Em. Ciomac: Quartetul harfelor de Beethoven.

21,15: Quartetul Theodorescu (d-nii Al. Teodorescu vioina I; L. Faldmann violina II; Th. Popovici viola și Jos. Thaler violoncel). Beethoven: Quartetul harfelor.

21.30: O oră închinată poetului Octavian Goga.

21,45: Fragment din Meșterul Manole de Oct. Goga.

22: D. Ion Manolescu: Recitări din Oct. Goga (cu acomp. de pian).

22.15: D. G. Ștefanovici, tenor de la Opera Română. Bătrânii. La noi N. Mihăescu-Nigrim: Sus la crâșmă Didia St. Georgesc: Darurile melelună lună. Mihail Jora: 5 cântece.

22,45: Informațiuni.

STRAINATATEA

MUHLACKER, 11: Plăci. 12: Inf 13: Meteorul. 13.35: Concert. 13,55. Ora. 14: Concert. 14,30: Inf., apoi concert. 17.30: Ora florilor. 18,05. Concert. 19.40: Conf. 20,50: Actualități. 21: Serbare festiva. 21,30 Goethe-Dialoguri. 22,10. Concert. 22,45: „Serbarea iernii 1932". 23,20: Met., informațiuni. 23.40: Continuarea serbării de iarna.

ROMA 15: Plăci. 13,45: Concert 14: Jurnal radio. 14.30: Semnal orar. comunicate, meteorul. 18: Pentru copii. 18.30: Concert. 20.05: Cronica sportivă 20.10: Știri agricole, comunicate, jurnal radio, mteor. 21: Plăci. 21,30: Semnal orar, comunicate. 21.45: Știri sportive. 22: Muzica ușoară și folkloristică.

BUDAPESTA, 10,15: Concert. 13: Concert. 17: Pentru doamne. 18: Concert. 19: Conf. 19.20: Concert. 21: Seară consacrată operelor lui Mozart.

BRUXELLES, 18: Concert. 19,15: Causerie. 19.30 Continuarea concertului. 20,15: Causerie. 20,30: Jurnal radio. 14.45: Bursa. 17.15: Jurnalul radio. 17.30: Colțul copiilor. 17.45: Muzică. 18,40: Conf. 18,50: Jurnalul radio, comunicate. 19,45: Știri. 20.05: Muzică. 20,25: Comunicate. 20,30: Plăci. 21: Semnal orar, comunicate, jurnalul radio. 21,45: Trans. unei comedii în 3 acte. 24: Jurnalul radio.

VIENA, 10,20: Curțul pieții. 10,30: Meteorul. 12,30: Concert. 13,40: Bela Bartok cântă. 14: Ora, meteorul, știri, 14,10: Concert. 16: Ora, meteorul, știri, bursa. 16,20: Pentr ugospodine. 16,30: Pentru tineret. 16.55: Conf. 17,20: Conf. Sportivă. 17,45: Concert. 18,55: Critica teatrală vorbită. 19.30: Max Brod din propriile-i opere. 20.20: Ora, meteorul, știri. 20,30: Concert. 22.15: Știri, meteorul, comunicate. 22,30: Concert. 2305: Muzică de dans

VARȘOVIA, 13.10: Plăci. 14.55: Muzică populară. 15,50: Plăci. 15.21: Conf. 16,45: Bul. bursei. 16.50: Plăci. 17.40: Plăci. 18,10: Conf. 18.35: Muzică ușoară. 19,50: Diverse. 20,30: Inf. sportive. 20.35: Plăci. 20,45: Radio jurnal. 21: Feuilleton. 21,15: ten. 23.30: Supliment jurnal radio. 23,40: Muzică de dans.

Cadran

Conferințele Ateneului „N. Iorga"

Luni, 18 Ianuarie a. c., ora 5 d. a., va avea loc în sala teatrului Liber, str. Sf. Dumitru No. 2 (în spatele Poștei Centrale), deschiderea ciclului de conferințe organizat de Ateneul „N. Iorga".

D. Istrate Micescu, profesor universitar, va vorbi despre: „Ce este dreptatea?".

Vor mai da binevoitorul concurs: D. Jean Atanasiu dela Opera Română, canto; d-ra Iris Barbura, dans-euritmie. La pian D. G. Kulbin.

Biletele la agenția Ipcar și în ziua conferinții la casa teatrului.

Dela Teatrul Național

In foyere se repetă piesa „Nora" de Ibsen, cu d-na Agepsina Macri Eftimiu, în rolul titular.

Deasemenea se mai repetă piesele: „O ultimă rază" de d. N. Iorga și „Zidirea mânăstirii Argeș" de acelaș autor, în regia d-lui V. Enescu; „Intrigă și amor" de Schiller și „Viața e un vis" de Calderon, în prelucrarea lui Hoffmannstal.

Cărți-Reviste

A apărut „Deșteptarea" No. 3, organ al partidului național-radical de sub șefia d-lui Simion Mândrescu

Citiți
Mica Publicitate

Marea demonstraţie podgorenească dela Focşani

Viticultorii cer lărgirea proectului conversiunii. — Cuvântările d-lor Valjean, Pamfil Şeicaru, N. Chirculescu, Ştefănescu-Goiceanu, etc.

Pe zua de eri Focşanii, oraşul cântatelor tirade patriotice, oraşul Milcovului secat dintr'o sorbire, a trăit o zi istorică.

Na fost vorba de cine ştie ce sărbătoare a vreunui potentat politic, na fost vorba de o întrunire convocată pentru o cât mai bogată pescuire de voturi, ci a fost sfatul cel mare pentru întâmpinarea grijelor ceasului de faţă.

Problema cea mai de căpetenie, eşanduirea şi lichidarea procesului datorilor, conversiunea, şi-a găsit soldaţii susţinători în faţa opiniei publice.

Eri la Bârlad, azi la Focşani, mâine în alt oraş de ţară, d-nii Vasilescu-Valjean, raportorul legei, deputat Goiceanu, apărătorul ei, directorul nostru, d. Pamfil Şeicaru, cel care a scormonit o din cenuşa necazurilor noastre, alături cu atâţia alţii, au chemat la sfat poporul spre largă şi desăvârşită înţelegere.

Au răspuns satele şi au răspuns oraşele. Sala teatrului Pastia gemea de lume. Între purtătorii de cuvânt şi între cei ce aşteptau cuvântul, au căutat la Focşani să se intercaleze oamenii politici, cu căprăriile lor electorale, fiecare cu nădejdea să-şi tragă spuza pe turta lor.

Directorul nostru a prins din aer zvonul şi a lămurit atmosfera.

Parabola cu învierea lui Lazăr a fost înţeleasă de popor şi a plecat fruntea pescuitorilor în apele tulburi.

Cuvintele răspicate ce s'au rostit la Focşani, la întrunirea de eri a lămuritorilor conversiunei, să fie un învăţământ pentru cei care caută să tergiverseze prin diverse metode politice, înfăptuirea marei revoluţii paşnice pe care o cere vremea şi pe care dacă nu vom da-o la vreme, o va impune vremea, pe deasupra capetelor noastre ale tuturor.

Intrunirea. — Asistenţa

Duminică dimineaţa la orele 10, a avut loc în Sala Teatrului Pastia din Focşani o grandioasă manifestaţiune a viticultorilor, agricultorilor şi a cercurilor comerciale din judeţele: Putna, R.-Sărat, Tecuci, Roman, Tutova şi Bacău pentru proectul conversiunei datoriilor.

Incă din ajun au început să sosească numeroasele delegaţiuni, cari au luat parte la adunare. In tot cuprinsul oraşului se ridicaseră numeroase pancarde cu inscripţiile: „Trăiască M. S. Regele Carol II, protectorul nostru" — „Majestate salvaţi podgoria şi plugăria strămoşească" — „Cerem reducerea tuturor creanţelor la valoarea de azi, a bunurilor şi produselor noastre". — „Vrem să plătim, daţi-ne însă putinţa să muncim".—„Nu ne alungaţi de pe pământurile plămădite în lacrimi şi sudori".

Au luat parte la întrunire d-nii: deputat Al. Vasilescu-Valjean, raportor al proectului conversiunei, Pamfil Şeicaru, G. Ştefănescu-Goiceanu, Al. Modreanu, Isac, deputaţi; G. Tutoveanu, prefect de Tutova, în fruntea unei numeroase delegaţiuni de agricultori, Stoenescu-Dunăre, prefect de Putna, dr. Căpăţână, fraţii Apostoleanu-Panciu, Stănescu-Putna, Leon Bercu, Tomescu, Alaci, mari viticultori, Constantiniu, preş. Camerei de comerţ-R. Sărat, Isak Finkelstein-R.-Sărat, Ionescu-Bacău, Costică Ionescu-R.-Sărat şi alţii.

Au luat parte deasemeni numeroase personalităţi politice, în fruntea cărora remarcăm pe d-nii: N. N. Săveanu, N. Chirculescu, Ar. Văitoianu, Nicuşor Grau, profesor Giurescu, profesor Ispir, C. Iarca, etc.

Cuvântările

D. A. MIHAIL-COTEŞTI, preşedintul adunării a salutat pe delegaţi în numele congresului, dând apoi cuvântul d-lui general Văitoianu, care a adus adeziunea „Uniunei Viticole".

Au luat apoi cuvântul d-nii: Ionescu-Bacău, I. Neagu-Ţifeşti, Teocalian-Nicoreşti, Panţâru-Roman, I. C. Teodorescu-Iaşi, prof. Busoicescu, susţinând urgenţa realizare a conversiunei.

D. ANTONIU, preşed. sind. viticol Odobeşti, face apel la parlamentarii prezenţi, cerându-le să ţină seama de doleanţele podgorenilor.

D. profesor GIURESCU vorbeşte în calitate de podgorean, precizând punctul de vedere al viticultorilor, în legătură cu felul cum trebue alcătuită legea conversiunei.

D. N. N. SAVEANU spune că producătorii agricoli în general merită o deosebită solicitudine şi că partidele politice trebue să se unească spre a o făuri cu un ceas mai de vreme această mare reformă, menită să asaneze producţia.

CONVERSIUNEA, UN PUNCT CAŞTIGAT DEFINITIV

D. N. CHIRCULESCU arată că problema conversiunei nu poate fi chestiunea unui singur partid şi că acest principiu este definitiv câştigat. De azi nimeni nu mai poate da înapoi. Toată lumea politică a căzut de acord pe principiile esenţiale ale legii, adică: obligativitatea conversiunei, pentru toate categoriile de agricultori; reductibilitatea creanţei şi înlăturarea plafonului cerut pentru beneficiarii conversiunei, adică lărgirea legii.

Pentru regiunile devastate

D. N. ST. GRAUR (deputat): Este vremea ca vorbele deşarte să dispară şi toate partidele politice în mod sincer şi cu toată onestitatea să treacă la fapte, făurind marea reformă a conversiunei, necesară pentru salvarea producţiei.

Mai departe d-sa arată că judeţul Putna, a fost greu încercat în timpul războiului şi de aceea cere un regim de favoare pentru podgorenii şi agricultorii din această regiune.

Sala primeşte cu aplauze cuvântarea d-lui Graur.

D. dr. A. CAPAŢANA, preşedintele sind. viticol Panciu, aduce omagii M. S. Regelui, căruia podgorenii îi vor rămâne în totdeauna recunoscători pentru augustul său gest de curaj prin iniţiativa conversiunei.

Intreaga sală ovaţionează în prelung pe M. S., se aud strigăte **„trăiască Regele ţăranilor, Regele celor necăjiţi".**

In continuare, d. dr. Căpăţână examinează situaţiunea podgorenilor în legătură cu preţul derizoriu al recoltei şi arată că fiscul şi creditul sunt cele două fantome ce urmăresc pe podgoreni.

D. N. N. SAVEANU

Face apoi un larg istoric al modului cum a evoluat ideia de conversiune. D-sa cere ca să se lărgească posibilităţile de asanare, convertindu-se toate categoriile.

In altă ordine de idei d-sa cere ca creanţa să fie ajustată la realitatea valorilor de azi.

D. dr. Căpăţână, încheie făcând o strânsă legătură între agricultură şi comerţ, cerând ca şi comercianţii cari au dat credite agricultorilor şi podgorenilor să fie admişi la conversiune.

D. CONSTANTINESCU BORDENI a făcut o lungă analiză a proiectului, relevând lipsurile şi arătându-se partizanul lărgirei dispoziţiunilor din proiect.

Au mai vorbit d-nii avocat JEAN CRANGU din partea debitorilor orăşeneşti, d. dr. RADULESCU-Putna şeful organizaţiei averescane, d. profesor G. A. CUZA şi alţii.

D. I. MODREANU, deputat, aduce salutul Maramureşului şi Someşului arătând că e trimis ca să se unească în acţiune cu fraţii de aci, între cât sunt cu toţii fraţi de suferinţă.

Am venit să vă spun durerile noastre de peste munţi şi să ascult durerile voastre, căci numai astfel ne putem cunoaşte nevoile, numai aşa le vom putea birui. Admir frumoasa şi demna voastră manifestaţie pentru dreptul de a trăi şi nu se poate ca marea şi dreapta voastră cauză să nu aibă izbândă, pentrucă M. S. Regele va şti ce s'a petrecut aci şi ce s'a cerut. **(Sala în picioare ovaţionează pe M. S. Regele).**

In continuare d. Modreanu arată stările de lucruri în Ardeal şi greaua situaţie a producătorilor, situaţie creiată de lipsa justei valorificări a produselor.

D-sa termină însufleţita cuvântare arătând că ceiace trebuie să vie, va veni, conversiunea cuprinzând toate ramurile de producţie.

Congresiştii acoperă cu aplauze ultimele cuvinte.

D. ISAC, deputat, spune că trebuie să se ştie dela început că nu e om politic, ci numai un luptător pentru binele public.

D-sa socoteşte actualul proiect insuficient şi asigură că va lupta pentru o cât mai mare lărgire.

Este necesar pentru apărarea producţiei ţării, ca să se întindă conversiunea, să se generalizeze punând capăt astfel suferinţei generale. Face apel la dârzenia şi unirea agricultorilor, podgorenilor, pomicultorilor, negustorilor şi meseriaşilor spre a face un front comun de luptă, ce va aduce izbânda sigură.

Cuvântarea d-lui Pamfil Şeicaru

D. deputat PAMFIL ŞEICARU luând cuvântul, e primit cu nesfârşite ovaţii. D-sa spune:

Am asistat aci la o mică revoluţie, aceia că reprezentanţii partidelor politice s'au supralicitat pe spinarea proiectului de conversiune şi eu le-am putut pătrunde gândul. E tocmai ca în povestea „Invierea lui Lazăr" a lui Leonida Andreiew. Lazăr înviase şi prietenii lui s'au adunat să prăznuiască această minune. Atunci ei au început să-l întrebe de multe, între care şi cum este pe lumea cealaltă. Greu a răspuns Lazăr şi din ochii lui ţâşneau fulgerări triste şi pătrunzătoare.

Aşa e şi cu oamenii noştri politici, când au vorbit, le-am cetit gândul în ochi.

La început partidele au cerut tot felul de statistici şi numai după ce le-a luat apa, au început să fie mai vorbăreţe, în credinţa că asvârlind năvodul vor mai pescui iarăşi voturile voastre.

De trei ani „Curentul" şi-a dat seama cum stau lucrurile şi zi de zi ne-am spus cuvântul cinstit în această chestiune. Am făcut acest lucru cu cel mai curat gând, fără să trag nici un fel de ipotecă asupra conştiinţei dv.

Am pornit această luptă cercetând zările din cel mai cinstit instinct.

Pământul vostru, al oamenilor gospodari, trebue să stea mai presus de interesele capitalului mobiliar, care e vagabond. Acest capital poate oricând pleca, dar pământul nu se poate pune în traistă.

Nevoile şi greutăţile de azi se datoresc şi miopiei oamenilor noştri politici în jurul stabilizării. Era nevoe să se facă, dar cum se poate să nu se fi văzut tragedia petrecută aiurea cu stabilizările. Trebuia ca înainte de operaţie să se fi făcut o profundă desinfectare. Apoi acum când o veni puhoiul nu trei avocaţi şi două beţe o să oprească dezastrul acestei ţări.

Convertirea în această situaţie este sigură. Lucrul ar fi fost azi mai uşor de făcut dacă încă de acum trei ani se ridicau ventuzele fiscale ce au fost aşezate pe spinarea tuturor categoriilor de producţie.

Dar economiştii, oamenii aceştia cu prea mult cap, n'au ştiut ce să mai născocească pentru vlăguirea producţiei.

Vă declar aci deschis că reforma conversiunei a vrut-o Regele, care ştie bine că nu se poate aşeza pe chitanţele de bănci, ci scaunul domnesc trebue să simtă pământul, care e o masivă realitate.

(Adunarea strigă: *„Trăiască M. S. Regele Carol II, Salvatorul nostru").*

Apoi e de relevat curagiul d-lui Argetoianu care a asvârlit legea în parlament, rupând astfel un principiu. S'a făcut o spărtură şi acum s'o lărgim. Aşa e şi la război, artileria sparge barajul de sârmă şi apoi vine infanteria să-şi facă drum larg.

Principiul sacru al proprietăţii a fost sacrificat, dar munca nu poate fi sacrificată, fiindcă e principiul sacru al vieţei.

Legea cum e concepută nu satisface şi trebuie lărgită, adaptată vremei. Lupta este începută, legiunile de luptători s'au format şi isbânda muncei vine matematic.

Puteţi compta pe mine, stau alături de dv. fără să precupeţesc nimic şi nici să vă cer voturile.

Ultimile cuvinte ale d-lui Şeicaru au fost acoperite de aplauze îndelungi).

CUVANTUL D-lui G. ŞTEFANESCU-GOICEANU, DEPUTAT

D. ŞTEFANESCU-GOICEANU: Sunt câţi-va ani, de când partidul ţărănesc de sub prezidenţia d-rului Lupu agită şi frământă ţara pe o idee pentru care erau trataţi de nebuni periculoşi.

D. Argetoianu însăşi când a propus legea spunea că trebue s'o facă guvernul actual pentru a nu lăsa să fie făcută de nebuni.

Acum noi credem că reforma ori cât de largă e tardivă; ceeace era necesar atunci numai pentru agricultură acum se impune pentru toate categoriile.

Conversiunea e acum o haină prea strâmtă.

Nu există decât o soluţie radicală: să rupem lanţurile în care ne-a imobilizat o stabilizare, de concepţie bancară care fatal trebuia să ne aducă în această mizerabilă barbarie a banului. O inflaţie limitată. Ori cum! Cartagina trebue dărâmată.

Discursul d-lui Al. Vasilescu-Valjean

Tin să vă lămuresc, începe d-sa, rostul participării noastre, care este acela de a ne informa, care sunt doleanţele mulţimei nevoiaşe, mulţimei înglodate în datorii.

Convertirea vine adusă de vreme şi în mod simbolic în preajma primăverei. In acest anotimp se începe curăţatul pomilor, lucrarea pământului, deci trebuie să curăţim şi nevoile plugarului şi viticultorilor la timp.

V'am ascultat cu plăcere cum aţi formulat prin reprezentanţii dv. revendicările juste, pline de dreptate. Statul are dreptul după Constituţie să intervină în raporturile dintre cetăţeni, echilibrând interesele.

Comisiunea tehnică n'a ajuns încă la un punct fix, având încă multe lucruri de limpezit. Rolul meu ca raportor este acela de a căuta să concentrez toate ideile, să le apropii, să le armonizez.

Acuma nu mai e vorba de politica cuvintelor şi a supralicitărei.

Dreptatea vine cu toata siguranţa şi străduinţa noastră este s'o facem cât mai sigură, cât mai stabilă. Credinţa mea este că această dreptate se va întinde asupra cât mai multor ramuri de producţie, spre a aduce echilibru, de care se simte atâta nevoie astăzi. Sunt mulţumit că am venit să vă ascult, fiindcă numai aşa se poate legifera temeinic, Nu din birou, fără a cunoaşte oamenii şi lucrurile.

Nu trebue să mergem în genunchi către M. S. Regele, cum a spus-o un vorbitor, fiindcă M. S. Regele a venit către voi, intrând în căminurile voastre, ca o rază de soare, cald şi mângâietor. Noi să-i cerem dreptate şi în marea Lui înţelepciune ne-o va da.

(Aplauze prelungite au subliniat discursul d-lui Valjean).

Ultimul a vorbit d. C. IARCA, din partea Ligei contra cametei, cerând conversiunea totală a tuturor datoriilor.

D. Mihail, preşedintele congresului, a dat citire următoarelor telegrame:

M. S. REGELUI CAROL II
Bucureşti

Viticultorii şi producătorii agricoli din judeţele Putna, R. Sărat şi Tecuci, întruniţi în congres, îşi îndreaptă nădejdile lor spre Regele ţării, apărător al naţiei muncitoare, liberator al pământului pentru propăşirea puterilor creiatoare.

Preşedinte al Congresului
AL. MIHAIL

Domnului Prim Ministru
prof. N. IORGA
Bucureşti

Podgorenii judeţelor Putna, R. Sărat şi Tecuci îşi îndreaptă speranţele lor spre istoricul pământului românesc, pentru a da desăvârşire legii conversiunii pe care a adus-o în desbaterea parlamentului.

Preşedintele Congresului,
AL. MIHAIL.

Motiunea congresului

Tot d. Mihail dă cetire următoarei moţiuni:

Podgorenii şi agricultorii din judeţele Putna, Râmnicu-Sărat şi Tecuci, întruniţi la Focşani, în ziua de 17 Ianuarie 1932, pentru a discuta legea conversiunei datoriilor, au ascultat şi doleanţele delegaţilor de proprietari urbani şi sfaturi negustoreşti.

Cu toţii într'un singur glas, aclamăm pe pe Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, cu un călduros elan de dragoste, de profund devotament şi adâncă recunoştinţă, pentru părintească grijă ce poartă supuşilor Săi, care găsesc în El, sprijinul cel mai puternic, pentru realizarea legii conversiunei datoriilor.

Găsim prilejul să aducem vii mulţumiri onoratului guvern şi oamenilor politici, convinşi că înfăptuirea legei conversiunei datoriilor este o imperioasă necesitate naţional socială.

In calitatea noastră de podgoreni şi agricultori cerem lărgirea legei de conversiune pentru a cuprinde pe toţi debitorii aricoli, viticoli şi pomicoli şi a nu se face nici o deosebire între aceste ramuri ale unui singur tot: Agricultura.

Se impun deci următoarele:

1. Suprimarea cotei de 75 la sută venit agricol din globalul cerut de art. 2 al proiectului de conversiune. Acest criteriu de calcul excluzând dela asanare, întreaga viticultură.

2. Reducerea tuturor creanţelor (capital, dobânzi, cheltueli de judecată şi urmărire) la toate categoriile de debitori agricoli, viticoli şi pomicoli cu cel puţin 50 la sută, plătibile în 30 ani cu o dobândă de cel mult 4 la sută pe an, fără nici un sacrificiu, prin efectul legii, până la 10

3. Extinderea conversiunei din oficiu, prin efectul degii, până la 10 hectare.

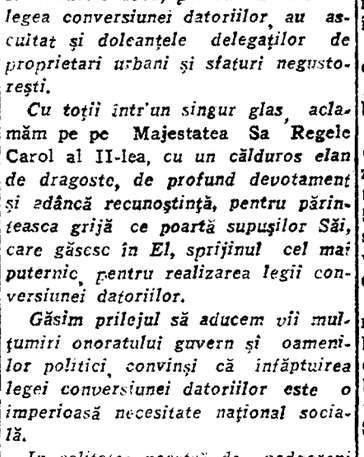

D. VASILESCU-VALJEAN

4. Obligativitatea pentru creditor, a conversiunii şi a concordatului agricol la toate categoriile de debitori.

5. Debitorii agricoli cari nu întrunesc condiţiunile de a intra în conversiune, vor intra de drept în concordatul agricol.

6. Atât pentru conversiune cât şi pentru concordat, justiţia să constate numai dacă debitorul indeplineşte condiţiunile cerute de lege.

Această constatare rămâne obligatorie pentru creditori.

7. Toate datoriile proprietarilor rurali trebuiesc considerate agricole şi trebuiesc să beneficieze, fără excepţie, de avantajele legei.

8. Proprietarii a căror datorii au origina în exploatarea făcută pe compt propriu, şi care azi, din cauza crizei, şi-au arendat vremelnic proprietăţile, să beneficieze de lege.

9. La evaluarea proporţiei dintre avere şi datorie să se ţină seama de întregul activ al debitorului ce solicită asanarea (inclusiv despăgubirile de război ce are de primit), căci cu întreaga lui avere a garantat aceste datorii.

Asemeni să se admită garanţiile suplimentare ce eventual debitorul ar oferi.

Iar la cererea părţii debitoare activul şi pasivul soţiei să poată forma un tot cu activul şi pasivul soţului.

10. Chestiunea girurilor să se soluţioneze astfel:

a) Când acceptantul este agricultor, conversiunea sau concordatul să se opereze în persoana lui faţă de deţinătorul poliţei în momentul conversiunei, giranţii fiind complect scoşi din obligo.

b) Când acceptantul nu este agricultor, iar girantul este agricultor asanarea să se facă în persoana girantului dacă acceptantul a devenit între timp insolvabil.

c) Când unul din codebitorii acceptanţi este agricultor şi unul neagricultor, ambii se vor bucura de beneficiul legii.

11. Toţi proprietarii agricoli, viticoli şi pomicoli, fără excepţie, din zona frontului de război, anume determinată prin jurnalele Consiliului de Miniştri din 17 Ianuarie 1919 şi din 1922, să beneficeze de o conversiune obligatorie şi de plin drept din momentul promulgărei legei.

Statul să achite despăgubirile de războiu, tuturor dăunaţilor, prin preluarea asupra sa a unui cuantum de datorii egal, cu despăgubirile de război ce debitorul solicitator al conversiunei ar avea de primit dela Stat.

12. Să nu se omită că şi proprietarii de terenuri agricole din raza oraşelor trebue să beneficieze de lege.

Stăruim să fie luate în considerare doleanţele noastre atât de legitime desvoltate şi în memoriul nostru de astăzi 17 Ianuarie 1932.

Piatra fundamentală a legei să fie proectul redactat de Liga Agrară cu Uniunile Sindicatelor Viticole şi Agricole, după congresul din 13 Decembrie 1931 ţinut la Bucureşti.

Credem că guvernul şi oamenii noştri politici pătrunşi de necesitatea imperioasă şi urgentă a legei, vor tămădui cea mai cumplită racilă ce a atins vreodată această ţară, şi nu vor evita de a aplica o conversiune largă şi perfect echitabilă pentru toţi debitorii, astfel ca primăvara să ne găsească pe toţi înfrăţiţi pe pământurile noastre, în nădejdea sfântă a unei epoci de linişte şi de prosperitate.

La orele 3 d. a. adunarea a luat sfârşit, imensa mulţime manifestând liniştit pe străzile oraşului, cu diverse pancarde. Aceiaşi mulţime a condus pe oaspeţi la gară făcându-le o caldă manifestaţie de simpatie.

R. Râmniceanu

Intrunirea Asociaţiei ipotecaţilor şi datornicilor

Asociaţia ipotecaţilor şi datornicilor din România, a ţinut eri o nouă întrunire la sediul său dela hotelul „Dacia".

A prezidat d. DORI POPOVICI, care a înfierat purtarea guvernanţilor ce suprimă drepturile de întrunire, drepturi pentru care omenirea a sângerat ca să le câştige.

Nu se poate concepe o conversiune a datoriilor rurale a spus d-sa fără să se ţină seamă de proprietarii urbani.

D. GHEORGHE CRISTESCU a propus prezidentă de onoare a întrunirei pe d-na Dumitra Nicolae Gheorghe condamnată la o lună de zile închisoare şi depusă la Văcăreşti în urma unui incident la tribunal, ea fiind astfel prima victimă în lupta noastră a ipotecaţilor.

D. NAE CRACIUNESCU a adus la cunoştinţa celor prezenţi că o delegaţie s'a prezentat d-lui ministru de justiţie spre a solicita suspendarea vânzărilor la oraşe printr'un decret-lege. D-sa a spus că a consultat pe membrii guvernului şi la deschiderea Parlamentului vor veni cu o lege care să acopere şi pe orăşeni.

Intrunirea a luat sfârşit la ora 1 jum.

CAPITALA

Scandalul şi încăierarea din str. Păsculescu-Tei

Intre ţiganii Constantin Dumitru zis Colboacă, Aurel Mucescu zis Vlaicu, ambii din str. Păsculescu-Tei 3 şi Ion Bârsan zis Oaie, din aceiaşi str. nr. 45, exista o ură înverşunată.

Aseară, cei trei ţigani întâlnindu-se în cârciuma lui Enache, din str. Păsculescu-Tei 28, s'au luat la ceartă şi apoi la bătaie.

In toiul încăierărei, Bârsan a fost rănit mortal cu cuţitele de adversarii săi.

In stare muribundă el a fost dus la spital.

D. comisar Dumitrescu a arestat pe Colboacă, iar Vlaicu a reuşit să dispară. Poliţistul a luat măsuri pentru prinderea lui.

Când te dai cu săniuţa pe stradă

D-ra Ana Caruşa, de 18 ani, din str. general Demosthene, se dădea cu săniuţa pe stradă, împreună cu alţi doi tineri. La o pantă a străzii săniuţa s'a lovit de un automobil ce venea din partea opusă.

D-ra Caruşa s'a ales cu o rană profundă la piept şi a fost dusă la spitalul Brâncovonesc. Tinerii s'au ales doar cu spaima.

Incercare de sinucidere

Fiind certată de portăreasa imobilului, tânăra Ana Bufner, de 17 ani, servitoare în str. Sf. Constantin 39, a încercat să se sinucidă bând 200 grame apă oxigenată. A fost dusă la spitalul Brâncovenesc.

Pe urmele complicilor asasinului din Prelungirea Griviţei

Monstruosul asasinat din prelungirea Griviţei 423 a reuşit, în fine, să fie aproape clarificat.

După mărturisirile făcute de către dezertorul Gogu Şerban zis Strungaru, anchetatorii caută să dea, acum, de urma celor 6 inele dispărute în noaptea crimei.

Munca anchetatorilor, nu mică va fi, deoarece complicii asasinului au avut tot timpul ca în două săptămâni dela comiterea crimei, să facă să dispară orice urmă.

Rămâne acum ca autoritătile să stabilească pe adevăraţii complici ai criminalului. Organele anchetatoare au făcut eri o nouă descindere la locul crimei spre a controla unele lucruri mărturisite de Strungaru.

Se pare că povestea vecinului care a declarat că a văzut trei umbre escaladând gardul din spatele casei este o pură fantezie. Criminalii au plecat, nestingheriţi de nimeni pe poarta principală, pe unde au şi venit.

*

In tot cursul zilei de eri s'a procedat la triarea celor 300 de indivizi arestaţi în cursul nopţii de Sâmbătă spre Duminecă. Dintre aceştia n'au fost reţinuţi decât vre-o 12, găsiţi trecuţi la cazlare.

Farmaciile de serviciu

Dr. L. Conlver (farm. Naţională) cal. Victoriei 14 tel. 318/84; Farmacia Thoiss (Ernest Csaszar) cal. Victoriei 124, tel. 200/85; I. Michăescu, str. Romană 156, tel. 213/58; Ovidiu Nicolescu, cal. Călăraşilor 126, tel. 321/34; Eugeniu Paraschivescu, cal. Şerban Vodă 105, tel. 302/55; C. Andreş, cal. Plevnei 244; N. I. Georgian (Farm. Dudeşti), cal. Raion 1 (colţ cu cal. Dudeşti); Elena Enescu dr. Soreni, B-dul Pache 95, tel. 244/38; Dr. Gr. Caracaş, şos. Colentina 39; Dr. Sofia Volceanu (Sabin Neagoş) str. 11 Iunie 23, tel. 331/91; A. Lupovici, str. Bărăţiei 48, tel. 344/58.

Grupul parlamentar basarabean şi guvernul

Faţă de hotărârea guvernului de a crea două locuri de miniştri destinate basarabenilor, grupul parlamentar basarabean, condus de d. Gherman Pântea a trimis d-lui prim-ministru N. Iorga, următoarea rezoluţie:

„Grupul parlamentarilor majoritari aleşi în Basarabia se declară satisfăcut de felul cum guvernul a înţeles să curme neînţelegerile politice de peste Prut. D. V. Cristi e un vechiu luptător pentru unirea Basarabiei, fost preşedinte al Sfatului Ţării, iar d. I. Buzdugan a semnat, ca secretar al Sfatului Ţării, actul Unirii.

Grupul parlamentarilor majoritari basarabeni înţelege să nu adâncească nemulţumirile existente, şi aşteaptă roadele muncii noilor miniştri".

Intrunirea naţ.-ţărănistă de eri

Organizaţia naţional-ţărănistă a judeţului Ilfov a convocat eri o mare adunare în sala Sindicatului Ziariştilor, în scopul de a-şi manifesta solidaritatea cu d. D. R. Ioaniţescu şeful organizaţiei.

Au luat cuvântul rând pe rând d-nii avocat **Iancu, Aron Ionescu, Eugen Gibescu, Marin Sulică,** învăţător **Anghel D. Ionescu,** avocat **Ion dache Chihaia, Titu Petrescu şi Georgescu-Ştefăneşti, Popescu-Găeşti, dr. Deculescu, M. Teodorescu,** cari au arătat nevoia solidarităţii în jurul şefului organizaţiei de Ilfov.

D. D. R. IOANIŢESCU face un istoric al organizaţiei, arătând că partidul naţional-ţărănesc are o lozincă ce nu poate fi înfrântă: democraţia. In faţa luptei pe care d-sa a dus-o pentru propăşirea ţărănimei, crede că nu poate fi acuzat de demagogie. Îşi exprimă din nou dragostea faţă de ţărănimea ilfoveană şi încheie insistând asupra covârşitoarei importanţe a partidului naţional-ţărănesc în viaţa politică a ţării.

Consfătuirea pensionarilor civili

S'a cerut revizuirea averii funcţionarilor

Ieri dimineaţă la ora 10 a avut loc în sala „Locomotiva" din calea Griviţei consfătuirea pensionarilor civili.

A prezidat d. ILIE B. COSMULESCU, preşedintele „Asociaţiei solidare a pensionarilor civili din România" care, după ce face o amplă expunere asupra situaţiei create pensionarilor prin jurnalul Consiliului de miniştri din 5 Ianuarie dă cuvântul d-lui Proca, preşedintele „Asociaţiei generale a pensionarilor C. F. R.

D. PROCA, cere ca legea de armonizare să fie votată cel mai târziu până în Februarie.

D. TEODORESCU, preşedintele filialei Predeal, vorbeşte în contra sinecurismului.

D. STANCU BRADIŞTEANU, luând cuvântul spune că pensionarii au muncit o viaţă întreagă şi în loc de recompensă sunt azi primiţi cu lovituri, luându-li-se şi puţinul care li se cuvine. Pensia nu e o pomană, e un drept sfânt, bazat pe reţinerile făcute pe salariu. Sunt — spune d-sa — contra reducerilor făcute la salariu înainte ca viaţa să fie eftenită, iar curba aplicată pensionarilor o socotesc drept crimă. Reducerile încep chiar dela 2000 de lei, ceeace e o concepţie neumană.

In continuare, d. Brădişteanu spune că pensionarii au dreptul de a trage la răspundere pe cei cari s'au perindat la conducerea Statului şi au risipit banul public.

Pensionarii d-lui Boilă

Cere revizuirea averilor şi confiscarea celor adunate prin fraudă. Spune că a cerut ca maximum de leafă să fie 30.000 lei şi minimum 5.000. Deasemenea a cerut revizuirea „pensionarilor d-lui Boilă" cari având doar câţiva ani de serviciu au fost pensionaţi cu pensii exagerate şi ilegale. (Sala manifestează ostil contra d-lui Boilă). Vorbeşte de abuzurile d-lui Boilă şi arată cum acesta a venit la putere având poliţe protestate, iar la plecare fiind proprietar a numeroase edificii.

Cere stabilirea răspunderilor şi dela pensionari solidaritate. Arată că funcţionarii publici vor fi alături de pensionari pentru apărarea drepturilor. (Ovaţii).

D. PETRESCU vorbeşte în contra partidelor şi aduce omagii presei.

D. EUGEN PARVU propune să se aleagă o delegaţie care să se prezinte la toţi oamenii politici de frunte pentru a susţine revendicările pensionarilor.

Au mai vorbit d-nii Rom. Lateş, Proca (care a invitat pe pensionari să vie cu toţii la înmormântarea fostului pensionar G. Birmănescu mort în împrejurări tragice), Georgescu, Teodor Ionescu, Năvârlie, Drăniceanu, Atanasiu, preş. filialei Dâmboviţa, Stănescu, Tulceanu, Zaharescu, Valcanescu, etc.

Consfătuirea a luat sfârşit la ora 1, când s'a dat citire unei moţiuni redactată în sensul celor discutate şi în care se face apel la toţi pensionarii în vederea participării la congresul general din 24 Ianuarie.

O Cameră de comerţ interbalcanică

STAMBUL, 17 (Rador). — Intrunirea delegaţilor ţărilor balcanice, se va ţine neapărat la Stambul, pentru a se constitui Camera de Comerţ interbalcanică

Informaţiuni

Sâmbătă s'a ţinut o conferinţă în sala partidului socialist-independent din str. Smârdan No. 30.

BERLIN, 17 (Rador). — Ziarul „Deutsche Allegemeine Zeitung" publică astăzi sub titlul „Un rege inginer, momente din viaţa şi activitatea Regelui Carol", un lung articol judicios în care descrie marea personalitate şi vasta activitate a Regelui

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ultima oră

O importantă şedinţă a comitetului central naţional-ţărănesc

Acţiunea contra guvernului. Neînţelegerile din partid. D. Maniu solicitat iarăş la şefie

Eri, la orele 10 dimineaţa s'a întrunit la Clubul central al partidului, comitetul central executiv naţional-ţărănesc. Au participat la şedinţă 46 membri dintre cei 64; au absentat, în deosebi, reprezentanţii Ardealului.

Au fost prezenţi, dintre fruntaşi d-nii: Ion Mihalache, Gh. Mironescu, Gr. Iuniau, Virgil Madgearu, Ion Răducanu, Ed. Mirto, D. R. Ioaniţescu, Sever Dan, Voicu Niţescu, Ion Lugoşanu etc.; au absentat d-nii: Iuliu Maniu, Vaida, Mihaţ Popovici, N. Costăchescu, etc.

Pe ordinea de zi figurau următoarele chestiuni: Expozeul d-lui Mihalache, programul şi tactica partidului; diferite chestiuni privitoare la organizarea partidului.

După cum se vede chestiunea şefiei a fost exclusă dela început.

Expunerea d-lui Mihalache

D. ION MIHALACHE, deschizând şedinţa, a făcut o expunere asupra situaţiei politice şi tacticei urmate de către partid dela părăsirea puterii, din Aprilie al anului trecut.

Preşedintele interimar a arătat că direcţia partidului a considerat ca inoportună o acţiune violentă împotriva guvernului. Aceasta pentru motivul că a considerat actuala formaţie ministerală ca un provizorat şi o experienţă de scurtă durată. Revirimentul produs în opinia publică a fost mai repede de cât s'a scontat. Nu este nevoie de nici o campanie pentru lămurirea maselor. Acestea sunt edificate asupra lipsei de experienţă şi acţiunei degastruoase a guvernului.

D. Mihalache a arătat, apoi, că partidul naţional-ţărănesc trebue să fie oricând gata de a lua frânele guvernării. Pentru aceasta este necesară grabnica lichidare a tuturor conflictelor şi disensiunilor lăuntrice şi o imediată acţiune de verificare şi reorganizare a cadrelor.

CHESTIUNEA ŞEFIEI

După ce şi-a terminat expozeul d. Mihalache, d. Gafencu a pus problema şefiei. D-sa a arătat că provizoratul dela conducere nu mai poate dăinui. Partidul are nevoe de un şef a cărei autoritate şi conducere unitară să-i redea încredere în forţele lui.

D. Mirto a declarat că nu este de acord cu d. Gafencu.

„Partidul naţional-ţărănesc are nevoe de un şef care să conducă conform statutelor şi nu după metodele obicinuite în partidele mai vechi".

D. Vasile Rădulescu Mehedinţi, a spus că problema şefiei poate fi rezolvată prin împuternicirea dată de către comitetul executiv d-lui Mihalache, de a lua conducerea.

D. ION MIHALACHE

D. Mihalache, intervenind, a declarat că chestiunea şefiei nu este pusă pe ordinea de zi aşa că discuţiile sunt inoportune.

In acest moment, începând defilarea coloanelor de ţărani cari au manifestat pentru D. R. Ioaniţescu, d. Mihalache a ridicat şedinţa.

*

La prânz, membrii comitetului executiv s'au întrunit la o masă comună la restaurantul „Modern".

Şedinţa de după amiază

Ratificarea excluderii d-lui ing. Mihăescu

Şedinţa de după amiază a fost deschisă la orele 3. Intervertindu-se ordinea de zi s'a procedat la ratificarea excluderii din partid a d-lor ing. Ştef. Mihăescu, fost deputat şi V. Mihăescu, fost senator, ambii foşti membri ai organizaţiei naţional-ţărăniste din judeţul Romanaţi.

Conflictul din sânul organizaţiei naţional-ţărăniste a judeţului Romanaţi este cunoscut: mai mulţi membri ai organizaţiei nemulţumiţi de felul cum d. Gh. Mironescu conducea organizaţia, au convocat un congres în care au ales ca preşedinte pe d. ing. Ştef. Mihăescu.

In urma acestui act de indisciplină, biroul partidului a hotărît excluderea d-lor ing. Mihăescu şi V. Mihăescu. Ambii au făcut apel la Comitetul central executiv.

D-nii Voicu Niţescu şi Preot Man, luând cuvântul, au arătat că excluderile nu s'au făcut în conformitate cu statutele. Biroul partidului şi-a asumat prerogative cari aparţin comitetului central executiv. Au cerut, ca în consecinţă, excluderile să fie considerate inexistente.

D. Gh. Mironescu a susţinut că biroul a procedat conform statutelor. A cerut comitetului să ratifice această hotărîre.

Procedându-se la vot, excluderile au fost ratificate.

CONFLICTUL MADGEARU—D. R. IOANIŢESCU

S'a trecut, apoi, la examinarea conflictului dintre d-nii Madgearu şi D. R. Ioaniţescu.

Substratul conflictului este cunoscut: d. Madgearu considerând eşecul pe care l-a avut la Ilfov, în trecutele alegeri, ca o urmare a lipsei de concurs din partea d-lui D. R. Ioaniţescu, a cerut şi obţinut dela biroul partidului fuzionarea organizaţiei Capitalei cu a judeţului Ilfov şi trecerea sub conducerea d-sale a celor două organizaţii fuzionate.

D. Ioaniţescu n'a considerat de valabilă hotărârea biroului şi a făcut apel la comitetul executiv.

D. MADGEARU ACUZA

In judecarea apelului, d. Madgearu luând primul cuvântul, a reeditat în faţa comitetului executiv acuzaţiile ce a adus până acum în contra d-lui D. R. Ioaniţescu.

In rezumat, aceste acuzaţii sunt următoarele:

1) Că d. Ioaniţescu l-a „trădat" în alegerile din Iunie al anului trecut şi a făcut tot posibilul pentru a-l împiedeca să intre în Parlament.

Partidul, datorită acestei acţiuni condamnabile, a avut de suportat o înfrângere electorală.

2) Că d. Ioaniţescu încă de pe când partidul se afla la putere, dar în urma plecării d-sale dela subsecretariatul internelor, a dus în şi înafara Parlamentului, o acţiune de sabotaj şi de defăimare a activităţii d-lui Madgearu.

3) Că d. Ioaniţescu a transformat organizaţia de Ilfov într'o asociaţie a oamenilor d-sale de casă.

D. Madgearu a cerut comitetului, în baza acestor acuzaţiuni, să satisfacă hotărârea biroului.

APARAREA D-LUI D. R. IOANIŢESCU

D. Ioaniţescu, apărându-se, a vorbit trei ore, D-sa a amintit toate „succesele de masse" pe cari le-a dat partidului. A respins acuzaţia că ar fi colaborat la înfrângerea în alegerile trecute a d-lui Madgearu, atribuind acest insucces impopularităţii fostului ministru de finanţe. A arătat că personal n'are nimic cu d. Madgearu, dar că nu înţelege să se supună sistemelor antidemocratice pe cari d. Madgearu le-a instaurat la conducerea partidului naţional-ţărănesc. In rezumat a declarat că nu duce o luptă împotriva d-lui Madgearu, ci una pentru promovarea aspiraţiilor maselor ţărăneşti, în încrederea cărora stă forţa şi vitalitatea partidului naţional-ţărănesc.

D. Ioaniţescu terminând a propus o formulă tranzacţională. Adăogarea la cele patru sectoare ale Capitalei a încă unui sector, format din judeţul Ilfov. Conducerea întregei organizaţii să o ia d. Madgearu; conducerea sectorului Ilfov să-i rămână însă, d-sale

D. Madgearu a respins această soluţie

UN INCIDENT

In cursul cuvântarii d-lui D. R. Ioaniţescu s'a produs un violent incident între d-nii Madgearu şi Aurel Dobrescu. D. Dobrescu a reproşat d-lui Madgearu că a interzis „Dreptăţii" de a-l apăra de acuzaţiile ce i-au adus adversarii politici.

D. Madgearu a replicat d-lui Dobrescu că „este ultimul care are dreptul să vorbească". A urmat un violent schimb de cuvinte între cei doi partizani politici, în cursul cărora d. Dobrescu a apucat de piept pe d. Madgearu.

Incidentul a fost cu greu aplanat, deabia după suspendarea şedinţei.

In urma celor întâmplate d. Mihalache a însărcinat pe d-nii D. D. Tănăsescu şi V. V. Tilea să evacueze clubul de toate persoanele cari nu făceau parte din comitetul executiv. După evacuare, d. Tilea a închis porţile clubului şi-a încredinţat cheia d-lui Mihalache.

COMITETUL RATIFICA

S'a trecut, apoi, la vot. D. D. R. Ioaniţescu a recuzat pe toţi membrii comitetului cari fac parte din organizaţia Capitalei. După discuţii îndelungate s'a recurs la o formulă oarecum tranzacţională. D. Gafencu a propus să se voteze o moţiune cu cuprinsul următor:

„Comitetul central executiv luând cunoştinţă de hotărîrea delegaţiei permanente de a contopi organizaţiile judeţului Ilfov şi a Capitalei, sub preşedinţia d-lui Madgearu, şi având în vedere că aceasta hotărîre, care urmăreşte o dreaptă repartiţie a organizaţiilor între fruntaşii partidului, nu atinge cu nimic încrederea partidului în d. D. R. Ioaniţescu, şeful organizaţiei de Vlaşca, ratifică hotărîrea delegaţiei permanentee a partidului".

Moţiunea, pusă la vot, a întrunit: 24 voturi pentru, 6 voturi contra şi 7 abţineri.

TELEGRAMA CATRE D. MANIU

Comitetul a hotărât, apoi, în unanimitate, să expedieze o telegramă d-lui Iuliu Maniu prin care-l roagă să revină la sefia partidului naţional-ţărănesc.

Şedinţa s'a ridicat la orele 12 noaptea; în continuare astăzi dimineaţă.

PETRE MIHAIL

Spre o scindare a partidului maghiar?

Am arătat la începutul săptămânii trecute, într'un reportaj, noua formaţiune politico-economică ce a luat fiinţă în Capitală, sub denumirea de: „Blocul economic maghiar". Scopul acestei acţiuni este deasemeni cunoscut: o deosebită atenţiune pentru problemele economice cari interesează minoritatea maghiară şi o conlucrare cât mai susţinută cu elementul majoritar.

Un al doilea partid

Gruparea aceasta în fruntea căreia se găsesc personalităţi de seamă ale minorităţii maghiare, tinde după toate aparenţele să devină un al doilea partid maghiar dela noi. Programul elaborat de tânăra formaţiune, ca şi întrunirile ţinute în Ardeal au avut darul să mărească în mod simţitor numărul partizanilor şi să îngrijoreze oarecum pe conducătorii partidului maghiar, văd în această acţiune, o lovitură împotriva lor. Din informaţiile ce le deţinem, putem anunţa că imediat după deschiderea corpurilor legiuitoare o acţiune similară de propagandă şi de lămurire a cadrelor minorităţii maghiare, se va începe de către vechile organizaţii, în tot Ardealul.

Câteva defecţiuni

Hotărârea aceasta a fost luată zilele trecute, când cu prilejul unei manifestaţiuni populare din ţinutul Huedinului s'au produs numeroase înscrieri în rândurile Blocului, dintre principalii membrii ai partidului. Nu putem afirma, aici, deocamdată, — chiar şi prin aceste defecţiuni — dacă poate fi vorba de-o scindare a partidului maghiar. Cecace este însă precis e că înfiinţarea acestui Bloc economic a fost făcută în contra voinţei partidului, că acţiunea pe care o întreprinde e independentă de aceia a partidului, şi că e poate chiar împotriva lui, dacă ţinem seama că urmăreşte printre altele o politică de reparare a greşelilor şi imprudenţelor de tact, săvârşite în diferite prilejuri, de conducerea partidului.

Ştiri politice

Rezultatul alegerii dela Timiş-Torontal

Eri a avut loc în judeţul Timiş-Torontal alegerea pentru un senator al colegiilor comunale şi judeţene. A fost declarat ales candidatul liberalilor ducişti d. I. Nistor.

Iată rezultatul numeric:

Alegători înscrişi 1787.

Votanţi 1657.

Anulate 22.

Nule 17.

Friederich Connert, reprezentantul partidului german, a obţinut 576 voturi.

Dimitrie Nistor, naţional-liberal ducist, a obţinut 707 voturi şi a fost ales.

Dr. Iuliu Coste, liberal georgist, a obţinut 335 voturi.

Naţional-ţăraniştii n'au avut candidat.

Consiliul de miniştri de azi

Consiliul de miniştri care se va întruni astăzi la orele 5, se va ocupa de situaţia din Basarabia. Deasemeni consiliul va discuta raportul anchetatorilor dela Soroca.

Plecarea d-lui Ghica

D. Dem. Ghika ministrul afacerilor străine, însoţit de d. Antoniade, ministrul nostru la Geneva, a părăsit eri după amiază Capitala.

La gară, d-sa a fost condus de d. Pangal, subsecretar de Stat, şi de personalul superior al ministerului de externe.

Interimatul externelor

Interimatul ministerului de externe pe tot timpul absenţei d-lui D. Ghika, care e plecat la Praga, va fi ţinut de d. prof. N. Iorga, preşedintele Consiliului.

D. Argetoianu la prinţul Nicolae

D. ministru Argetoianu, însoţit de d. ministru Cesianu, au făcut o vizită eri A. S. R. Principelui Nicolae, la hotelul unde a descins la Paris.

D. ministru Argetoianu şi d. Cesianu, ministrul României la Paris, au asistat tot eri la Serviciul Divin dela Capela Română şi au vizitat apoi Şcoala Română dela Fontenay aux Roses.

Ancheta dela Soroca

D. general Marcovici, preşedintele comisiunei de anchetă instituită de ministerul armatei, pentru a se cerceta cele petrecute la Soroca, este aşteptat să sosească astăzi în Capitală.

D. G-RAL ŞTEANESCU-AMZA

Raportul pe care d-sa îl va prezenta d-lui general Ştefănescu-Amza asupra celor constatate, va fi cetit în primul consiliu de miniştri.

Treizeci case din Odessa distruse de incendiu

Reşedinţa Colhozurilor mistuită de foc

VARŞOVIA, 17. (Tel. part.). — Azi au fost informaţi că în noaptea de 15 spre 16 Ianuarie, un năprasnic incendiu a isbucnit la turnătoria Podieff din strada Republicei, în oraşul Odesa.

In localul acestei turnătorii se află şi reşedinţa Colhozurilor (Secţia agricolă).

Focul, alimentat de un vânt puternic s'a întins cu repeziciune, cuprinzând treizeci de locuinţe. In scurt timp aceste locuinţe au fost transformate în cenuşe.

Dat fiind că în Rusia sovietică actuală, fiecare familie este obligată a trăi într'o singură cameră, se poate lesne deduce câte familii au fost lăsate pe drumuri.

Până în momentul acesta nu se ştie încă dacă sunt şi victime omeneşti. Locuinţele din strada Republicei fiind dintre cele mai somptuoase, pagubele provocate de acest incendiu sunt enorme.

O panică de nedescris a stăpânit câteva ore pe locuitorii din împrejurimi.

Declaraţia ministerială a guvernului Laval

PARIS, 17 (Rador). — In şedinţa de Marţi a consiliului de miniştri se va stabili definitiv textul declaraţiei ministeriale. După consiliu se va fixa totdeodată şi compunerea definitivă a delegaţiei franceze la conferinţa dezarmărei.

Marile puteri hotărîte să amâne conferinţa reparaţiilor

Se va cere prelungirea moratoriului Hoover cu 6 luni

PARIS, 17 (Rador). — „Le Journal" anunţă că după informaţii cu caracter oficios comunicate presei, Franţa, Italia, Anglia şi Germania ar fi pe punctul să ajungă la o înţelegere în chestiunea conferinţei din Lausanne, pe bazele următoare:

Conferinţa din Lausanne neputând da, în condiţiunile actuale un rezultat util, Franţa a propus amânarea conferinţei, pentru cinci sau şase luni. Cercurile politice engleze ţin însă ca această conferinţă să se deschidă la data fixată. In consecinţă, conferinţa se va întruni şi va decide ea însăşi amânarea. Discuţiunile vor dura numai câteva zile. Delegaţii se vor despărţi apoi, hotărând să se întrunească din nou în cursul acestui an.

Puterile întrunite la Lausanne ar urma să adreseze o notă comună guvernului Statelor Unite, propunând prelungirea moratoriului Hoover pentru alte şase luni, adică până la finele anului 1932. In felul acesta s'ar putea amâna a doua conferinţă a reparaţiilor până după alegerile din Franţa şi alegerile ce vor avea loc în Germania.

*

LONDRA, 17 (Rador). — Aproape în unanimitate, ziarele de azi pledează pentru o înţelegere franco-britanică în chestiunea reparaţiunilor.

Presa engleză subliniază că numai o astfel de înţelegere poate pune capăt stării de nesiguranţă în Europa.

America consimte la reducerea datoriilor de răsboiu?

Aceasta numai în cazul reîntronării ordinei în Europa

LONDRA, 17 (Tel. part.). — Ultimele zile au fost consacrate lucrărilor privind schimbul punctelor de vedere între cancelariile diplomatice ale Statelor europene şi Statele-Unite pentru a găsi o soluţie satisfăcătoare şi solidară în ajunul conferinţei dela Lausanne.

SENATORUL BORAH

Toate soluţiunile preliminare au întâmpinat însă o piedică de neînlăturat în rezistenţa opoziţiei parlamentului american, care a respins toate formulele preşedintelui Hoover ce recunosc interdependenţa între plata reparaţiunilor şi a datoriilor de război datorate de Statele europene către Statele-Unite. Opoziţia parlamentară americană a elaborat o formulă proprie: „chiar dacă reparaţiunile europene vor fi anulate, totuşi datoriile de război către America trebue să fie plătite"

In ultimile zile, însă, după insistenţele stăruitoare şi numeroase concilabule, şeful opoziţiei americane cunoscutul senator Borah a propus o teză nouă: cetăţenii Statelor Unite recunosc că Europa ruinată, reprezintă — pentru America — daune enorme şi ireparabile. Dar şi în starea actuală de rivalitate şi de ostilitate deghizată statele europene nu sunt demne de încredere, — după părerea opiniei publice americane, — pentru parlamentul capitalurilor americane şi reînoirea schimbului comercial în condiţiuni normale.

Dar, — a declarat senatorul Borah, — dacă statele europene vor ajunge în fine la o înţelegere între ele, dacă în loc de rivalitate şi de barriere vamale interminabile. Europa se va înfăţişa din nou ca o piaţă normală, dacă va dispare teama de frământări interne şi turburări externe, cu alte cuvinte dacă ordinea şi viaţa normală şi paşnică vor fi asigurate în statele europene atunci se va crea atmosfera favorabilă pentru a pune chestiunea de interdependenţă a reparaţiunilor şi datoriilor de război.

In cazul când Europa va găsi mijloace a anula reparaţiunile, care agită pacea internă a statelor europene, atunci şi America va găsi modalitatea micşorării sau chiar anulării datoriilor de război către America, fără a le umili demnitatea.

Aceste declaraţiuni ale senatorului Borah au avut o influenţă covârşitoare pentru negocierile din ultimele zile între guvernele europene şi au condiţionat în mare parte decizia de a amâna conferinţa reparaţiunilor în scopul creierii unui front unic european după ce se vor termina alegerile din Germania şi Franţa.

O rezoluţie a industriaşilor germani

BERLIN, 17 (Rador). — Comitetul executiv al Uniunei industriilor germane a adoptat o rezoluţie prin care constată că situaţia Germaniei nu mai îngăduie continuarea plăţilor cu caracter politic şi că orice încercare de a menţine sistemul acestor plăţi va fi dăunător nu numai Germaniei dar lumei întregi.

Un dezertor român mort de ger în Ungaria

BUDAPESTA, 17 (Rador). — Pe o şosea, în apropiere de Bihar, Keresztes s'a găsit cadavrul unui tânăr, îmbrăcat cu uniforma de soldat român.

Se crede că ar fi cadavrul unui dezertor român, mort de frig şi de oboseală, după ce a vagabondat multă vreme.

Identitatea nu a fost încă stabilită.

Răsboiul chino-japonez

Un important consiliu de răsboiu la Tokio

BERLIN, 17. (Tel. part.). — Din Moscova se anunţă, că la Tokio zilele acestea a fost convocat în şedinţă extraordinară consiliul superior de război pentru a examina situaţia din Manciuria.

Consiliul a aprobat operaţiunile efectuate în trecut şi proectate pentru viitor de trupele japoneze, a recomandat să se înfiinţeze în Manciuria postul de guvernator general japonez pentru coordonarea activităţei tuturor autorităţilor japoneze de acolo şi constatând, că activitatea Japoniei în Manciuria nu dă nici un pretext pentru amestecul puterilor străine, a hotărât ca programul activităţei japoneze în Manciuria să fie îndeplinit de recomandările ce vor veni din diferite părţi.

Manciuria — prima linie defensivă a Japoniei

BERLIN, 17. (Tel. part.) — Comandamentul trupelor japoneze din peninsula Quantung şi din Manciuria a trimis — după ştiri primite la Moscova — un memorandum Statului Major al armatei japoneze, în care arată necesitatea imperioasă a ocupării permanente a tuturor provinciilor din Manciuria, dat fiind, că Manciuria reprezintă cea dintâi linie defensivă a Japoniei în viitorul război cu Rusia Sovietică.

Desmembrarea Chinei

BERLIN, 17 (Tel. part.). Presa sovietică din Moscova arată, că în curând guvernul actual al Chinei va cădea, dat fiind greutăţile politice, financiare şi militare.

In acelaş timp în părţile diferite ale Chinei oresc curentele de desmembrare a ţării şi formarea de regiuni autonome cu guverne reţionale independente. Mişcarea se accentuiază foarte puternic.

Soarta pactelor de neagresiune cu Rusia Sovietică

Ce se spune în cercurile noului guvern Laval

LONDRA 17 (Tel. part.). — Corespondentul diplomatic al ziarului „Daily Telegraf" telefonează din Paris:

— Politica d-lor Briand şi Berthelot, îndreptată spre încheierea pactelor de neagresiune dintre Rusia Sovietică. Franţa şi aliaţii săi din Orientul Europei, a întâmpinat în ultima vreme o rezistenţă deosebit de dârză din partea partidelor de centru şi aripa dreaptă a camerei franceze.

După formarea noului guvern ministrul armatei Tardieu a pus pe primul ministru Laval în cunoştinţă cu părerile mareşalului Petain şi generalului Weygand cari socot că nimeni nu poate avea încredere în guvernul sovietic atât din punct de vedere politic, cât şi financiar. Capii armatei franceze sunt convinşi că orice apropiere între Rusia Sovietică şi aliaţii Franţei este legată de primejdii incalculabile.

In general cercurile militare franceze consideră, că iniţiativa lui Litvinov de a începe tratative — azi în curs — reprezintă un complot deghizat şi Franţa va deveni prima victimă a acestui complot, având într'altele riscul de a pierde şi pe aliaţii săi cari vor cădea pradă astfel Rusiei şi chiar a Germaniei.

Sub influenţa acestor curente este neîndoios că noul guvern Laval va schimba politica sa de până acum în această chestiune.

Chiar partizanii apropierii cu Rusia nu ascund, că toate speranţele lor sunt legate de izbânda partidelor de stânga la alegerile parlamentare, care vor aduce noua majoritate în Cameră, şi vor putea schimba în acest fel brusc toată politica guvernului actual.

Dar chiar în cercurile legaţiei sovietice dela Paris se interpretează cu oarecare pesimism rezultatele alegerilor viitoare. Atât d-l Dowgalevsky personal, cât şi sfetnicii lui sunt convinşi că negocierile de până acum vor fi nimicite, dat fiind că în împrejurările actuale este neîndoios că guvernul Laval — chiar dacă toate dificultăţile cu Polonia şi România vor fi înlăturate — va condiţiona semnarea pactului de neagresiune franco-sovietic de regularea datoriilor antebelice ale Rusiei ţariste în Franţa. Punerea pe tapet a surzisei chestiuni va fi, firesc, egală cu ruperea tratativelor în curs.

„TIMPUL" S. A. R. Institut de Arte Grafice şi Editură. Strada Constantin Mille (fost Sărindar) No. 15.